

Revista tècnica

DE LES COMISSIONS I GRUPS DE TREBALL DEL COL·LEGI D'ECONOMISTES DE CATALUNYA

Impacte de la guerra comercial iniciada pels EUA

L'administració Trump ha començat una guerra comercial, primer amb la UE, el Canadà i Mèxic, imposant aranzels a les importacions d'acer i d'alumini, en un 25 i un 10% respectivament, i després amb la Xina, amb aranzels per valor de 250.000 milions. Naturalment, els Estats afectats hi han respost amb la mateixa moneda. Tot plegat afecta de ple l'economia dels Estats, les empreses i també els treballadors i en diferent grau els ciutadans. Esperem que es trobin espais de diàleg per revertir aquesta situació.

Els auditors i la informació no financera de les empreses

La informació no financera de les empreses cada dia revesteix més importància per als grups d'interès que no només demanden que se'ls proporcionï aquesta informació sinó també que sigui sotmesa a una revisió o auditoria externa per garantir-ne la fiabilitat i que per tant sigui creïble. Les empreses han d'escometre el repte d'informar sobre nous aspectes com poden ser l'RSC i la sostenibilitat del negoci, els plans i estratègies de la direcció i les expectatives de futur a mitjà i llarg termini. L'informe integrat proporciona avui dia el marc més idoni per escometre aquest procés i des del REA, en qualitat de *foundation partner* de l'organització International Integrating Reporting Council, estem acostant aquest nou model als auditors i als directius de les empreses.

Finançament de les pimes

La Comissió d'Economia Financera del Col·legi d'Economistes de Catalunya ha actualitzat el document *Pimes i finançament: necessitats i alternatives*, actualitzat el 2017, una guia útil per als gestors de pimes quan han de prendre decisions sobre finançament. L'actualització no està només enfocada a les dades sinó al marc relacional amb el sistema financer, possibles nous inversors i noves alternatives de finançament.

CE Col·legi d'Economistes de Catalunya
Al servei dels professionals de l'economia i de l'empresa

Comitè Editorial: Oriol Amat Salas, Maria Josep Arasa Alegre, Raimon Casanellas Bassols, Anton Gasol Magriñá, Àngel Hermostilla Pérez, Maurici Olivé Riu, Ester Oliveras Sobrevias, Robert Pons Caballero, Carlos Puig de Travy i Lluís Santaló Bel

Edita: Col·legi d'Economistes de Catalunya

Disseny i producció editorial: ZETACORP-Publicacions Corporatives (Grupo Zeta), Consell de Cent, 425. 08009 Barcelona. Tel. 93 227 94 16

Distribució: Ediciones Reunidas, SA

Dipòsit legal 36694-1989
ISSN 2462-3709

El Col·legi no es fa responsable de les opinions recollides en els textos publicats

NOVETATS LEGISLATIVES

4

Actualitzem el marc legal

La normativa legal amb què els professionals de l'economia han de treballar va canviant amb el pas del temps. Per això, la *Revista tècnica* fa un repàs de les novetats més importants.

NOVETATS EN IR PRESENT

6

Novetats legislatives en matèria de seguretat de les xarxes i sistemes d'informació amb l'entrada en vigor del Reial Decret Llei 12/2018 *Noticiari jurídic*

Ha entrat en vigor el Reial Decret Llei 12/2018, de 7 de setembre, pel qual es

trasllada a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva (UE) 2016/1148, de 6 de juliol de 2016, que té per objecte garantir més fiabilitat i seguretat a les xarxes i als sistemes d'informació i dotar d'una regulació comuna a la Unió Europea en aquesta matèria.

7

Impacte de la guerra comercial iniciada pels EUA

Noticiari jurídic

L'Administració Trump ha començat una guerra comercial, primer amb la UE, el Canadà i Mèxic, imposant aranzels a les importacions d'acer i d'alumini, en un 25 i un 10% respectivament, i després amb la Xina, amb aranzels per valor de 250.000 milions. Naturalment, els Estats afectats hi han respost amb la mateixa moneda.

8-9

Els auditors i la informació no financera de les empreses

Hi ha un canvi de paradigma en la informació de les empreses i la informació financera s'ha de complementar amb un altre tipus d'informació que anomenem informació no financera. Aquest canvi de paradigma ens porta als economistes auditors noves oportunitats de prestació dels nostres serveis, tant en l'àmbit de l'assessorament com en el de l'assegurament. L'anomenat informe integrat proporciona un marc molt adequat per a la presentació de la informació no financera i a més facilita un canvi cultural a les organitzacions que tendeix a la implementació d'un pensament integrat que facilita la gestió conjunta de tots els capitals que entren i es transformen en el dia a dia de les activitats empresarials. El REA, a través de la seva comissió d'RSC, intenta fomentar i apropar als auditors a aquestes noves pràctiques professionals.

10

Finançament de les pimes

Actualització del document *Pimes i finançament: necessitats i alternatives* (2012) sobre la relació entre pimes i sistema financer després de la crisi del 2008:

- 1) Disminuir el finançament extern i augmentar els fons propis.
- 2) La professionalització de la gestió financera de les pimes amb la figura de l'economista assessor financer d'empresa.

NOTICIARIS DE LES COMISSIONS DE TREBALL

11

Els medicaments, valen el que costen?

Comissió d'Economia de la Salut

L'article recull les opinions del professor Guillem López Casasnovas, president del Congrés de la Societat Internacional de Farmaeconomia i Recerca de Resultats en Salut (ISPOR), que va reunir a Barcelona més de 5.000 experts sobre avaluació de medicaments el mes de novembre del 2018, i de Carme Pinyol, presidenta del capítol espanyol de l'ISPOR.

12

Ametlles espanyoles vs. ametlles americanes

Comissió d'Economia Agroalimentària

En la societat actual és molt important que el consumidor final tingui informació del que compra, per això s'han de conèixer els orí-

gens i els tractaments que rep cada producte abans d'arribar a la taula. Les ametlles, cada cop més consumides arreu del món, tenen diferències segons l'origen.

13

Comentaris al projecte de Reglament de la Llei d'auditoria

Noticiari d'Auditoria

L'article resumeix alguns dels punts del projecte de Reglament de la LAC sobre els quals el REA dedica més esforços per intentar la seva modificació i relaciona alguns dels canvis organitzatius que cal introduir abans del 2021.

14

La segona revolució comptable

Comissió de Comptabilitat

Tot i l'aprovació de la NIIF 9 Instruments financers, la NIIF 15 Ingressos ordinaris procedents de contractes amb clients i la NIIF 16 Arrendaments, la seva transposició a la normativa local, aplicable a empreses que no són grans o que no cotitzen, allunya dels objectius de la Directiva comptable (2013/34/UE).

15

Premi Nobel d'Economia 2018, pel bé de la sostenibilitat i la innovació

Comissió d'Economia i Sostenibilitat

Nordhaus i Romer han rebut el Nobel en Economia del 2018. Nordhaus, pels models que relacionen l'economia i el canvi climàtic. Romer, per destacar la importància de la innovació en el creixement. Elinor Ostrom (1933-2012), única dona amb aquest guardó, va treballar una àrea complementària a les anteriors, la bona governança.

16

Valoració de les condicions de l'entorn per emprendre a Catalunya 2017-2018 (I)

Grup de Treball d'Emprenedoria i Creació d'Empreses

Segons l'estudi GEM 2017-2018 els experts catalans consideren que les condicions de l'entorn per emprendre són poc favorables en aspectes com l'educació, les polítiques públiques i el finançament. Com a aspectes positius destaquen les infraestructures i els programes públics a la creació i creixement de les noves empreses.

17

Consideració fiscal als efectes de l'IRPF de les retribucions dels administradors i de les remuneracions en espècie

Comissió d'Assessors Fiscals

18-19

Bitcoin i 'blockchain'. Una regulació necessària?

Comissió d'Economia Financera/Grup de Treball M&A

A les pàgines d'economia dels principals mitjans escrits apareixen a diari articles sobre les criptomonedes i la tecnologia que acompanya la principal, el *blockchain*. El seu coneixement s'ha estès àmpliament i la utilització que en fa la societat és creixent en els països desenvolupats. Cal una regulació clara?

20

Mediació concursal: per una professió digna *Comissió Mercantil, Concursal i d'Experts Judicials*

La mediació concursal s'ha convertit en una professió indigna. Les constants obligacions del mediador i les poques o nul·les gratificacions la converteixen en una professió sense futur.

21

XXXI Fòrum d'Inversió EconomistesBAN i projecte SIR

EconomistesBAN

EconomistesBAN celebra el XXXI Fòrum presentant vuit noves *start-ups*: Crumware, Go-Popup, Singro, Wear Technologies, Agrasys, Molomics, Bonadron i el Fotoraporto (projecte d'impacte social del SIR, Social Investment Ready).

22

La Barceloneta i Barcelona davant de l'augment de preus de l'habitatge de lloguer

Comissió d'Economia del Turisme

L'article analitza la problemàtica del lloguer a la Barceloneta, aixeca el focus i ho compara amb Nou Barris per acabar identificant els desajustos de Barcelona.

23

RGPD, violació de la seguretat: què són i com cal actuar?

Comissió d'Organització i Sistemes d'Informació

Les conseqüències d'una violació de la seguretat no depenen tant de la mida de l'empresa com de la criticitat de la informació que manegi. Gairebé sempre es concreta en danys reputacionals i sancions penals, civils, administratius o deontològiques, que de vegades tenen un import elevat.

Actualitzem el marc legal

DRET ADMINISTRATIU

● [Decret 162/2018, de 17 de juliol](#), de modificació del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades. DOGC núm. 7667 19/07/2018.

● [Reial Decret Llei 5/2018, de 27 de juliol](#), de mesures urgents per a l'adaptació del dret espanyol a la normativa de la Unió Europea en matèria de protecció de dades. BOE núm. 183 30/07/2018.

● [Reial Decret 1046/2018, de 24 d'agost](#), pel qual es desenvolupa l'estructura orgànica bàsica del Ministeri d'Economia i Empresa. BOE núm. 206 25/08/2018.

● [Reial Decret Llei 11/2018, de 31 d'agost](#), de transposició de directives en matèria de protecció dels compromisos per pensions amb els treballadors, prevenció del blanqueig de capitals i requisits d'entrada i residència de nacionals de països tercers i pel qual es modifica la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. BOE núm. 214 04/09/2018.

● [Reial Decret Llei 12/2018, de 7 de setembre](#), de seguretat de les xarxes i sistemes d'informació. BOE núm. 218 08/09/2018.

CIVIL I MERCANTIL

● [Reial Decret Llei 11/2018, de 31 d'agost](#), de transposició de directives en matèria de protecció dels compromisos per pensions amb els treballadors, prevenció del blanqueig de capitals i requisits d'entrada i de residència de nacionals de països tercers i pel qual es modifica la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. BOE núm. 214 04/09/18.

● [Reial Decret Llei 14/2018, de 28 de setembre](#), pel qual es mo-

difica el text refós de la Llei del mercat de valors, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 4/2015, de 23 d'octubre. BOE núm. 236 29/09/2018.

● [Correcció d'errades del Reial Decret Llei 14/2018, de 28 de setembre](#). BOE núm. 252 18/10/2018.

● [Circular 2/2018, de 12 de juny](#), de la Comissió Nacional del Mercat de Valors, per la qual es modifica la Circular 5/2013, de 12 de juny, que estableix els models d'informe anual de govern corporatiu de les societats anònimes cotitzades, de les caixes d'estalvis i d'altres entitats que emetin valors admesos a negociació en mercats oficials de valors, i la Circular 4/2013, de 12 de juny, que estableix els models d'informe anual de remuneracions dels consellers de societats anònimes cotitzades i dels membres del consell d'administració i de la comissió de control de les caixes d'estalvis que emetin valors admesos a negociació en mercats oficials de valors. BOE 171 16/07/18.

● [Circular 4/2018, de 27 de setembre](#), de la Comissió Nacional del Mercat de Valors, per la qual es modifiquen la Circular 1/2010, de 28 de juliol, d'informació reservada de les entitats que presten serveis d'inversió, i la Circular 7/2008, de 26 de novembre, sobre normes comptables, comptes anuals i estats d'informació reservada de les empreses de serveis d'inversió, societats gestores d'institucions d'inversió col·lectiva i societats gestores d'entitats de capital de risc. BOE núm. 244 9/10/18.

FISCAL, AUDITORIA I COMPTABILITAT

● [Ordre HAC/941/2018, de 5 de setembre](#), per la qual es modifiquen l'Ordre HFP/227/2017, de 13 de març, per la qual

s'aprova el model 202 per efectuar els pagaments fraccionats a compte de l'impost de societats i de l'impost sobre la renda de no residents corresponent a establiments permanents i entitats en règim d'atribució de rendes constituïdes a l'estranger amb presència en territori espanyol, i el model 222 per efectuar els pagaments fraccionats a compte de l'impost de societats en règim de consolidació fiscal i s'estableixen les condicions generals i el procediment per a la seva presentació electrònica, l'Ordre HFP/441/2018, de 26 d'abril, per la qual s'aproven els models de declaració de l'impost de societats i de l'impost sobre la renda de no residents corresponent a establiments permanents i a entitats en règim d'atribució de rendes constituïdes a l'estranger amb presència en territori espanyol, per als períodes impositius iniciats entre l'1 de gener i el 31 de desembre de 2017, i l'Ordre HFP/1978/2016, de 28 de desembre, per la qual s'aprova el model 231 de declaració d'informació país per país. BOE núm. 223 14/09/2018.

● [Correcció d'errades de l'Ordre HAC/941/2018, de 5 de setembre](#). BOE núm. 251 17/10/2018.

● [Ordre HAC/1147/2018, de 9 d'octubre](#), per la qual s'aproven les normes de desenvolupament del que es disposa en els articles 27, 101, 102 i 110 del Reglament dels impostos especials aprovat per Reial Decret 1165/1995, de 7 de juliol. BOE núm. 263 31/10/2018.

● [Reial Decret Llei 17/2018, de 8 de novembre](#), pel qual es modifica el text refós de la Llei de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/1993, de 24 de setembre. BOE núm. 271 09/11/2018.

● [Reial Decret Llei 19/2018, de 23 de novembre](#), de serveis de pagament i altres mesures urgents en matèria financera. BOE núm. 284 24/11/2018.

● [Reial Decret 1413/2018, de 2 de desembre](#), pel qual es desenvolupen les previsions de la Llei 6/2018, de 3 de juliol, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2018 en matèria de pensions de viduitat del Règim de Classes Passives de l'Estat. BOE núm. 291 03/12/2018.

LABORAL

● [Reial Decret 900/2018, de 20 de juliol](#), de desenvolupament de la disposició addicional trentena de la Llei 27/2011, d'1 d'agost, sobre actualització, adequació i modernització del sistema de Seguretat Social, en matèria de pensió de viduitat. BOE núm. 178 24/07/2018.

● [Reial Decret 950/2018, de 27 de juliol](#), pel qual es modifica el Reial Decret 625/1985, de 2 d'abril, pel qual es desenvolupa la Llei 31/1984, de 2 d'agost, de protecció per desocupació. BOE núm. 182 28/07/2018

● [Ordre TSF/134/2018, de 30 de juliol](#), per la qual s'estableix el calendari oficial de festes laborals per a l'any 2019. DOGC núm. 7677 02/08/2018.

● [Resolució de 16 d'octubre de 2018](#), de la Direcció General de Treball, per la qual es publica la relació de festes laborals per a l'any 2019. DOGC núm. 254 20/10/2018.

● [Reial Decret 997/2018, de 3 d'agost](#), pel qual es modifica el Reglament General sobre inscripció d'empreses i afiliació, altes, baixes i variacions de dades de treballadors en la Seguretat Social, aprovat pel Reial Decret 84/1996, de 26 de gener. BOE núm. 188 04/08/2018.

● [Resolució TSF/2053/2018, de 4 de setembre](#), per la qual es disposa la inscripció i la publicació de l'Acord Interprofessional de Catalunya per als anys 2018-2020 (codi de conveni núm. 79100065092016). DOGC núm. 7702 07/09/2018.

NOTÍCIES I ARTICLES D'ACTUALITAT

● [Projecte de Reial Decret](#) pel qual s'aprova el Reglament que desenvolupa la Llei 22/2015, de 20 de juliol, d'auditoria de comptes.

● [Projecte de Reial Decret](#) pel qual es modifica el Pla general de comptabilitat aprovat pel Reial Decret 1514/2007, de 16 de novembre, el Pla general de comptabilitat de petites i mitjanes empreses aprovat pel Reial Decret 1515/2007, de 16 de novembre, les Normes per a la formulació de comptes anuals consolidats aprovades pel Reial Decret 1159/2010, de 17 de setembre, i les Normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat a les entitats sense ànim de lucre aprovades pel Reial Decret 1491/2011.

● [Estudi CGE](#): les pensions a Espanya.

● [Tràmits per via electrònica](#): els treballadors autònoms tenen des de l'1 d'octubre l'obligació de realitzar per via telemàtica tots els tràmits relacionats amb l'afiliació, la cotització i la recaptació de quotes. Això inclou la recepció, per compareixença a la seu electrònica de la Seguretat Social, de les notificacions i comunicacions de la Tresoreria General de la Seguretat Social.

JURISPRUDÈNCIA, RESOLUCIONS

I CONSULTES VINCULANTS

● [Tribunal Suprem Sala 1a, S 12-12-2014, núm. 711/2014, rec. 2500/2013](#). Concurs de creditors. Crèdits contra la massa. El TS estima el recurs de cassació interposat per l'administració concursal i confirma l'alçament dels embargaments

travats per la TGSS per crèdits contra la massa. Declara la Sala que la TGSS, per a la satisfacció d'un crèdit contra la massa, una vegada oberta la fase de liquidació del concurs, no podia embargar béns o drets de la deutora concursada inclosos en la massa activa. Ha d'entendre's que els embargaments queden sense efecte i si la TGSS ha cobrat alguna cosa amb la realització, ha de retornar-ho a la massa, sens perjudici d'exigir després de l'administració concursal el pagament dels crèdits contra la massa (FJ 8).

● [Resolució de 26 de setembre de 2018](#), de la Direcció General dels Registres i del Notariat. Confirma de nou la DGRN que mentre el minoritari no renunciï al seu dret, el registrador està obligat a rebutjar el dipòsit d'uns comptes anuals acompanyats de l'informe d'auditoria emès per un auditor diferent del designat i oportunament inscrit pel Registre Mercantil a petició d'un minoritari, tot i que s'hagi lliurat aquest informe al soci sol·licitant. I recorda que el moment procedimental per discutir si l'existència d'un auditor voluntari nomenat per la societat deixa sense efecte la petició del minoritari, és durant la tramitació de l'expedient que s'obre per atendre la sol·licitud del minoritari i no una vegada ha conclòs l'expedient amb el nomenament d'auditor pel Registre Mercantil.

● [Resolució d'11 de juny de 2018](#), de la Direcció General dels Registres i del Notariat. La DGRN confirma que, transcorregut més d'un any des de la data del tancament de l'exercici social sense que s'hagi practicat al Registre Mercantil el dipòsit dels comptes anuals degudament aprovats, no es pot inscriure cap document relatiu a la societat mentre l'incompliment persisteixi, tret de les excepcions expressament previstes i entre elles la relativa al cessament o dimissió d'administradors, però no el nomenament dels qui hagin de substituir-los en aquest

càrrec o la modificació estatutària del sistema d'administració. Cosa diferent és que el tancament registral s'hagi produït com a conseqüència de la baixa provisional en l'índex d'entitats de l'AEAT o per la revocació del número d'identificació fiscal, en aquest cas no es permet ni la inscripció del cessament ni la dimissió d'administradors.

● [Consulta vinculant de la Direcció General de Tributs V1422-18](#). L'empresa en la qual treballa la consultant li ofereix la possibilitat, dins d'un pla de retribució flexible, d'abonar-li les primes d'una assegurança per malaltia. Per fer-ho, ha d'adherir-se al pla i fer una novació contractual que reflecteixi la nova forma de retribució. Consideració de les primeres com a rendiments del treball en espècie exempts, en aplicació del que es disposa en l'article 42.3.c) de la Llei 35/2006.

● [Consulta vinculant de la Direcció General de Tributs V1956-18](#). El consultant i la seva dona han constituït un patrimoni protegit a favor de la seva filla discapacitada, integrat a la data per accions, un fons d'inversió i diners. Es plantegen adquirir per a la seva filla un immoble que sembla que serà o és l'habitatge de la seva filla, que es finançaria amb la totalitat dels béns integrants del patrimoni protegit. La resta del preu de l'habitatge seria aportat pels pares amb els seus propis fons.

● [Consulta vinculant de la Direcció General de Tributs V1959-18](#). La consultant és una societat mercantil establerta al territori d'aplicació de l'impost que adquireix béns en aquest territori. Alguns d'ells són posteriorment venuts a clients establerts tant en aquest àmbit espacial com al territori de les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla. Es planteja si per les dues adquisicions de béns efectuades ha de suportar l'impost sobre el valor afegit o únicament pels béns finalment revenguts al territori d'aplicació de l'impost.

● [Consulta vinculant de la Direcció General de Tributs V1492-18](#). La consultant és cotitular, juntament amb altres germans, de participacions en un fons d'inversió. Algun dels germans cotitulars vol reemborsar les participacions en el fons que li corresponen per la quota de titularitat i percebre l'import d'aquest reemborsament. Davant el reemborsament de participacions plantejat es pregunta si el guany patrimonial que s'obtingui es pot imputar solament al cotitular en benefici de com es faci.

● [Consulta vinculant de la Direcció General de Tributs V1493-18](#). Per sentència del Tribunal Suprem de 21 de juny de 2017, es confirma la nul·litat de l'expedient de regulació temporal d'ocupació promogut per l'entitat financera en la qual treballava el consultant, que es va veure afectat per la reducció de jornada prevista en el mateix. La sentència va desestimar el recurs interposat, contra la sentència d'instància, per l'entitat financera, i va confirmar la nul·litat de l'expedient i la reposició dels treballadors a les condicions de treball prèvies a l'expedient. L'entitat financera encara no ha procedit a la devolució dels imports descomptats el 2013. Així mateix el consultant havia percebut la prestació per desocupació i, atenant el que es disposa en la sentència, aquesta prestació va esdevenir indeguda, per la qual cosa el Servei Estatal Públic d'Ocupació en va sol·licitar la devolució, que encara no s'ha fet. Qüestió plantejada: tributació dels imports reconeguts per sentència i de la devolució de la prestació pública per desocupació. Imputació temporal.

Novetats legislatives en matèria de seguretat de les xarxes i sistemes d'informació amb l'entrada en vigor del Reial Decret Llei 12/2018

CARLOTA LLACH CULLELL
Advocada, Guillén Bécars, SLP
cllach@guillenbecars.com

A causa del desenvolupament superlatiu de les xarxes, l'Internet i els sistemes d'informació en general, i atès que aquests juguen un paper crucial en la nostra societat, s'ha fet necessari garantir la seva fiabilitat i seguretat per al desenvolupament normal de les nostres activitats econòmiques i socials.

Per aquest motiu, s'ha aprovat el Reial Decret Llei 12/2018, de 7 de setembre, de seguretat de les xarxes i sistemes d'informació, pel qual és trasllada a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva (UE) 2016/1148 del Parlament Europeu i del Consell, de 6 de juliol de 2016, anomenada Directiva NIS o de ciberseguretat, relativa a les mesures destinades a garantir un nivell comú i elevat de seguretat de les xarxes i sistemes d'informació en la Unió Europea.

El Reial Decret Llei, ja en vigor, té per objecte regular els mecanismes que garanteixin la protecció de les xarxes i sistemes d'informació enfront de possibles amenaces, tot facilitant una acció conjunta de tota la Unió Europea en aquesta matèria.

Aquesta normativa afecta els operadors de serveis essencials establerts a Espanya, o bé els que, tot i que estiguin domiciliats a un altre Estat, ofereixin serveis essencials a través d'un establiment permanent situat a Espanya.

També estaran sotmesos a aquest Reial Decret Llei els proveïdors de serveis digitals que tinguin la seu social a Espanya, sempre que constitueixi el seu establiment principal a la Unió Europea, així com els que, sense estar establerts a la Unió Europea, designin a Espanya al seu representant a la Unió per al compliment de la directiva esmentada.

Els operadors de serveis essencials són les entitats públiques o privades que presten serveis en algun dels sectors estratègics¹

definitos en l'annex de la Llei 8/2011, de 28 d'abril, que s'identifiquin considerant que, si l'operador té un incident, això pot arribar a impedir el bon funcionament de les xarxes, l'Internet i els sistemes d'informació, cosa que afecta per tant, els usuaris.

Els proveïdors de serveis digitals són les persones jurídiques que presten un servei digital (per exemple els mercats en línia).

D'acord amb aquesta nova regulació, els operadors de serveis essencials i els proveïdors de serveis digitals han d'adoptar mesures adequades per gestionar els riscos relatius a la seguretat de les xarxes i sistemes d'informació que utilitzin. Les obligacions que assumeixin han de ser proporcionals als riscos detectats.

L'objectiu d'aquesta normativa és millorar la protecció enfront d'amenaces que afectin les xarxes i els sistemes d'informació

La norma imposa com a obligació essencial, tant als operadors de serveis essencials com als proveïdors de serveis digitals, la de notificar els incidents que pateixin a les xarxes i serveis d'informació que utilitzin per a la prestació dels

serveis essencials i digitals, i que tinguin efectes perturbadors significatius en els mateixos. Així mateix, preveu la notificació de successos o incidències que puguin afectar els serveis essencials, però que encara no hagin tingut un efecte advers real.

Aquestes notificacions s'han d'efectuar a l'autoritat competent a través dels CSIRT (Computer Security Incident Response Team) de referència. Els CSIRT són els equips de resposta a incidents que analitzen riscos i supervisen incidents a escala nacional i aporten solucions per atenuar els seus efectes.

Adicionalment, els proveïdors de serveis digitals que ja vinguessin prestant serveis fins al moment han de comunicar la seva activitat a la Secretaria d'Estat per a l'Avenç Digital del Ministeri d'Economia i Empresa en el termini de tres mesos des de l'entrada en vigor d'aquest Reial Decret Llei (8 de setembre de 2018).

L'incompliment de la nova normativa comportarà sancions, que van des d'una amonestació a multes de fins a un milió d'euros.

L'objectiu últim d'aquest Reial Decret Llei es millorar la protecció enfront d'amenaces que afectin les xarxes i els sistemes d'informació al nostre país, tot facilitant, així mateix, la coordinació d'una actuació conjunta de la Unió Europea. ■

¹ Administració, espai, indústria nuclear, indústria química, instal·lacions de recerca, aigua, energia, salut, tecnologies de la informació i les comunicacions, transport, alimentació i sistema financer i tributari.

Impacte de la guerra comercial iniciada pels EUA

XAVIER FERRER

*Economista i polític.
Vicepresident de la Comissió d'Economia
Internacional i UE del Col·legi. President del
Consell Català del Moviment Europeu
xferrer@economistes.com*

Normalment quan parlem de guerra ho associem a conflicte armat, però també prenen aquest nom conflictes d'una altra naturalesa, com és el cas de les relacions comercials quan aquestes es trenquen. Així, avui parlaré de la guerra comercial, aquella que es genera quan algun Estat pren decisions en la línia de posar aranzels a la importació de productes d'altres països, normalment per protegir les empreses en general o sectors concrets. En definitiva es tracta de posar impediments a les relacions comercials internacionals amb l'objectiu d'afavorir la producció i el comerç dins del mateix país. Tot i així, aquestes decisions no solen ser només d'una direcció, en el sentit que, normalment, les empreses afectades a pagar aranzels són protegides pel seu mateix Estat amb mesures que els continuïn facilitant la relació comercial. I, a més, l'Estat afectat sol prendre mesures generals o en sectors concrets, posant o incrementant aranzels a les empreses dels Estats que han començat la guerra comercial.

Així, passant a la realitat, un cop més, encara que amb dreceres, el president Trump compleix les promeses electorals i, ja fa uns mesos, va imposar aranzels a les importacions d'acer i d'alumini, en un 25% i un 10% respectivament, provinents de la Unió Europea, Mèxic i el Canadà. La mesura obeeix a l'intent de protegir les empreses d'aquests sectors dels EUA i s'emmarca en la proposta electoral de Trump: *America first* (els EUA primer), que li va servir per guanyar les eleccions i que amaga grans dosis de proteccionisme. Paradoxalment, l'Estat més liberal, els EUA, es converteix en proteccionista i la Xina, amb règim comunista, practica polítiques liberals en l'economia.

Lògicament l'acció de Trump no ha deixat indiferent els mandataris de la UE, del Canadà i de Mèxic, que ja hi han respost amb crítiques i apel·lant a les normes d'obertura comercial de l'Organització Mundial del Comerç (OMC) i amb accions similars a productes dels EUA. Així les coses, queda ara ja absolutament enterrat el Tractat de Lliure Comerç EUA-UE (TTIP) que tant s'havia treballat i avançat sota el mandat d'Obama i tampoc es fa cas al Tractat

de Lliure Comerç d'Amèrica del Nord (TLCAN). No és una bona notícia que economies liberals com són les de la UE, els EUA, Mèxic i el Canadà entrin en una guerra comercial, posant aranzels, perquè a la llarga de ben segur que perjudicarà l'expansió econòmica i més en un món cada vegada més globalitzat que necessita lliure comerç per sobre de proteccionismes, això sí, garantint que les relacions comer-

cials i l'economia en general facilitin l'accés de tothom al sistema i sobretot siguin garants d'evitar desigualtats econòmiques i socials. Naturalment, els Estats afectats també han imposat aranzels a les importacions dels EUA.

Seguint en aquesta línia de conflicte comercial, la cimera del G-7 de juny d'enguany, que va acabar amb un fracàs estrepitos, després que, un altre cop, Trump estripés l'acord de mínims a què amb molts esforços i renúncies s'havia arribat, amb què els EUA deixaven de banda i depreciaven els aliats de sempre, mentre marxava a una cimera, impensable només fa uns mesos, amb el líder de Corea del Nord, un fet que ha fet la volta al món i que no se sap ben bé quins van ser els detalls de l'acord. I, sense que passés ni una setmana, Trump, va entrar de ple en la guerra comercial amb la Xina, adduint robatoris de propietat intel·lectual i que tothom s'aprofita dels EUA. I, naturalment, la Xina va respondre que actuaria amb la mateixa moneda, com és lògic i com també van fer la UE, Mèxic i el Canadà. Tot plegat afectarà de ple les empreses i els seus

treballadors i també l'economia dels Estats implicats i, amb diferent mesura, els seus ciutadans.

I és que aquesta guerra comercial que acaba de començar, ara per ara, no es veuen espais per aturar-la, especialment si tenim en compte el tarannà de qui l'ha iniciat i que, en part, estava a la seva campanya electoral i molts electors el van votar perquè ho fes. En concret els EUA han posat aranzels a les importacions xineses per valor de 250.000 milions de dòlars i la Xina ha respost amb uns aranzels a les empreses nord-americanes per valor de 110.000 milions de dòlars. Si no s'atura aquesta guerra, l'efecte de fre econòmic serà molt gran, ara per ara difícil d'avaluar perquè les conseqüències es notaran a mitjà i llarg termini. No hem d'oblidar que estem parlant d'un

grup d'Estats que representa al voltant del 70% de l'economia mundial.

Esperem que l'Administració Trump rectifiqui i tregui els aranzels, i segur que els altres implicats rebaurien les amenaces i així seria la manera de tornar a la situació de no confrontació comercial entre els estats d'Occident, que representen més del 50% del comerç mundial i amb la Xina, que ja és la segona economia del món. Hi ha la possibilitat que a la propera cimera del G-20 es produís un cert desgel en les relacions entre els EUA i la Xina, fet que seria una bona notícia per als dos Estats i també per a les relacions comercials mundials i especialment, per a la Unió Europea, el Canadà i Mèxic, atès que previsiblement el desgel també arribaria a les barreres comercials que en el seu dia Trump va provocar a aquests Estats. Esperem que, ja sense eleccions a curt termini als EUA, es trobi un escenari adequat per anar reduint les traves i aranzels imposats a les relacions comercials entre els EUA, la Xina, la Unió Europea, el Canadà o Mèxic. Seria una bona notícia per a aquests actors i per al món en general. ■

Els auditors i la informació no financera de les empreses

CARLOS PUIG DE TRAVÉ
Economista i president del Registre
d'Economistes Auditors (REA)
carlos.puig@crowe.es

Els auditors ens hem vingut dedicant des dels inicis i al llarg dels anys a la verificació de la informació financera, però ja des de fa algun temps està sorgint una demanda creixent per a l'assegurament d'un altre tipus d'informació que anomenem informació no financera.

Així, ens trobem amb un canvi de paradigma en la informació de les empreses, ja que els grups d'interès cada vegada mostren una disposició més alta a conèixer aspectes relacionats amb aquest tipus d'informació i no aspiren a quedar-se únicament en la mera revisió d'aspectes financers i retrospectius de les entitats a les quals es vinculen.

Per un altre costat, les empreses també entenen que la informació no financera no és només una exigència dels grups d'interès, sinó que constitueix un element de transparència de summa importància, ja que comunica la generació de valor afegit a través del temps i en definitiva la sostenibilitat del negoci. Així, les empreses a més de publicar els comptes anuals i informes de govern corporatiu inclouen apartats molt desenvolupats de responsabilitat social corporativa (RSC) o les anomenades memòries de sostenibilitat i tot plegat incorporant informació sobre els plans o visions estratègiques

ques i de futur del *management* i dels òrgans de govern.

Amb tot aquest procés d'evolució en la informació de les empreses, els economistes auditors tenim un ampli camp d'intervenció, tant en l'assessorament com en la col·laboració per a la implantació de totes aquestes noves tendències i, per descomptat, en la revisió d'aquest conjunt d'informació no financera.

Els informes integrats constitueixen un nou marc de presentació de la informació no financera de les empreses. Des del REA formem directius d'empreses i auditors en totes aquestes qüestions des de la nostra

***Els informes integrats
constitueixen un nou marc
de presentació de la
informació no financera
de les empreses***

posició de *foundation partner* de la prestigiosa organització International Integrating Reporting Council (IIRC).

Explicuem ara molt breument en què consisteix un informe integrat. L'informe integrat

és un document concís que explica com es crea valor en una organització, és a dir, la manera en què l'estratègia d'una organització, així com el seu govern, exercici i perspectives, en el context del seu entorn, condueixen a crear valor en el curt, mitjà i llarg termini. Podem dir que mira de donar resposta, per un costat, als nous requeriments d'informació de les parts interessades i, per l'altre, a la necessitat de donar a conèixer la informació necessària que guia l'estratègia corporativa, la gestió del risc i l'assignació de recursos en les empreses.

El marc en què es desenvolupen els informes integrats està concebut fonamentalment per aplicar-lo en el sector privat i en empreses de qualsevol mida, si bé també pot ser utilitzat, convenientment adaptat, en el sector públic i en organitzacions sense ànim de lucre. Pel fet que l'informe integrat té com a finalitat reflectir la gestió de les empreses i com aquestes s'orienten a la generació de valor, és perfectament aplicable a les pimes i sense que la seva preparació hagués de suposar esforços excessius. És cert que les pimes no tenen avui dia sistemes d'informació i eines de gestió que permetin elaborar directament aquests informes i tampoc no ajuda el fet que els finançadors de les pimes no els exigeixin. De tota manera, aquesta situació canviarà amb el temps, ja que la digitalització creixent

de les empreses fa més accessible l'accés a informació de qualitat, i els proveïdors de capital financer no trigaran a ampliar els requeriments d'informació cap a aquells aspectes que tenen impacte real en el negoci.

L'informe integrat no substitueix la informació financera, ja que aquesta continua sent necessària. El que l'informe integrat fa és presentar una visió executiva i concisa sobre els aspectes que realment importen.

Una decisió d'inversió no pot estar subjecta a milers de pàgines, l'inversor vol informació rellevant abans i durant la inversió, raó per la qual aquesta és la finalitat principal que ha de buscar l'informe integrat i, en general, la informació no financera de les empreses.

Arribat a aquest punt voldria remarcar que tota informació que cal per als grups d'interès ha de complir amb una sèrie de característiques com són fiabilitat, rellevància, integritat, etcètera. Els usuaris de la informació volen certes garanties sobre si aquesta compleix amb aquestes característiques i aquí és on entra en joc el paper dels auditors. La informació no financera, igual que la financera, ha de complir amb aquests criteris i els auditors han de ser capaços d'oferir un determinat tipus d'assegurament.

El que l'informe integrat fa és presentar una visió executiva i concisa sobre els aspectes que realment importen

La IFAC considera que aquests treballs s'han de dur a terme seguint la ISAE 3000 Encàrrecs d'assegurament diferents de l'auditoria o de la revisió d'informació financera històrica, revisada el 2013. El setembre del 2014 es va constituir un grup de treball (l'Integrated Reporting Working Group) per avançar sobre aquest tipus d'assegurament. Aquest grup de treball ha determinat els quatre factors clau que milloren la credibilitat i la confiança en aquest tipus d'informació i que són utilitzar un marc adequat, tenir una forta estructura de govern, que la informació sigui consistent amb altres informacions tant internes com externes i que se subjecti a algun tipus de revisió externa per oferir seguretat. Aquí és on entren els auditors i per això hem d'afrontar una sèrie de desafiaments, com són determinar l'abast de l'assegurament (com es dona seguretat sobre narratives o informació de molt diversa naturalesa?), avaluar la idoneïtat de la informació i que és allò material, tenir en compte que hi ha poca maduresa en les empreses sobre aquests temes, donar seguretat sobre temes de futur i comunicar a través d'un infor-

me el treball realitzat i fer-ho de manera efectiva. Evidentment per portar a terme aquest tipus de treballs es requereix l'obtenció de la capacitat necessària (habilitat, coneixements, experiència, utilització d'eines específiques, etcètera). La IFAC ha iniciat recentment (gener del 2018) un projecte per elaborar una guia d'actuació que respongui als reptes de l'assegurament del que ells denominen *emerging forms of external reporting* i com a part d'aquest projecte s'ha creat un panel d'experts en què participa Luis Piacenza, membre de la Comissió d'RSC i Informes Integrats del REA.

El REA, a través de la Comissió d'RSC i Informes Integrats, us anirà oferint tant informació com cursos per ajudar-vos a familiaritzar-vos amb aquest tipus d'actuacions, que suposa una nova pràctica professional de llarg recorregut per als economistes auditors.

En l'actualitat ja podeu veure informes d'auditors sota la ISAE 3000, principalment d'assegurament limitat i referits a companyies d'interès públic o de gran dimensió. Esperem que, en un futur més aviat pròxim, aquest tipus d'informació no financera sigui subministrada també per companyies de mida més petita i que per assolir credibilitat se sotmeti a revisió per part dels auditors i puguem veure molts més informes d'aquest tipus i emesos per auditors petits i mitjans. ■

Finançament de les pimes

ANTONI BISQUERT VIÑOLAS

Economista, director de Gestió Immobiliària Pensium, SL
abisquertv@gmail.com

La Comissió d'Economia Financera del Col·legi d'Economistes de Catalunya va elaborar l'any 2012 un document tècnic amb el títol *Pimes i finançament: necessitats i alternatives*, on s'abordava com havia canviat el marc de relacions entre les pimes i el sistema financer com a conseqüència de la profunda crisi econòmica mundial sorgida l'any 2008 i que a Espanya va comportar fer esclatar la bombolla immobiliària que havia inflat ja feia anys.

Les conseqüències sobre el sistema financer són prou conegudes i van comportar una restricció creditícia molt forta que, a la vegada, va ocasionar greus problemes a les pimes, especialment aquelles que depenien significativament del crèdit bancari com a font principal de finançament de la seva activitat.

L'any 2017, superada en gran part la crisi, la Comissió d'Economia Financera va considerar oportú actualitzar el document per tal que continués sent una guia útil per als gestors de les pimes quan han de prendre decisions sobre finançament. L'actualització no està només enfocada a les dades sinó al marc relacional amb el sistema financer, possibles nous inversors i noves alternatives de finançament.

Les dues idees centrals sobre les quals gira el document són:

1) Tal com succeeix a les principals economies de la Unió Europea, cal disminuir la dependència del sistema financer bancari. Els

motius són prou eloqüents. Ja no podem esperar que se'ns financi tota l'activitat per aquest canal perquè els criteris que ara aplica la banca són molt més restrictius i ja no és possible treballar amb l'única entitat de "tota la vida" com podia passar fa anys. Ara, hem de treballar amb més d'una entitat i millorar la solvència amb fons propis, ja que el nivell de crèdit conjunt que podem obtenir no serà tan elevat com ho era abans.

A més, ja no serà suficient presentar els estats financers habituals, caldrà aportar quin és el pla estratègic de l'empresa; quins són els recursos humans amb què es compta; saber què està passant al sector; quines regulacions, nacionals i europees hi ha previstes i com ens afectaran; etcètera. Per què? Doncs perquè ara la banca europea atorga un ràting o qualificació creditícia individual a cada empresa que determina quines condicions econòmiques cal aplicar per assumir un risc concret i necessita un nivell de coneixement de l'empresa que supera en molt l'àmbit comptable.

Una altra alternativa de finançament que està creixent a tota la Unió Europea i al món són

Tal com succeeix a les principals economies de la UE, cal disminuir la dependència del sistema financer bancari

les plataformes de *crowdfunding*, que posen en contacte empreses i potencials inversors a través de pàgines web per tal de poder invertir en el seu capital (*crowdfunding* o *crowdequity*) o per prestar fons (*crowdlending*) a canvi d'un rendiment econòmic. Les plataformes avaluen les empreses per tal de facilitar la presa de decisió de l'inversor però no poden efectuar recomanacions. Serà l'inversor qui decideixi finalment.

L'augment dels fons propis serà la millor alternativa que tindran les empreses per fer front a aquesta situació. Aquests podran procedir de beneficis no repartits o d'aportacions dels accionistes actuals o d'altres externs que cerquen oportunitats d'inversió en companyies rendibles i solvents.

2) Aquest nou marc exposat requereix una professionalització en la presa de decisions i d'una dedicació de temps important que, probablement, no estarà a l'abast de l'empresari, més centrat en la producció i comercialització del seu producte. Per això, com succeeix amb temes fiscals, laborals o jurídics, caldrà cercar assessorament extern o afrontar la contractació d'un director financer. La figura de l'economista assessor financer d'empresa guanya una rellevància extraordinària en la presa de decisions financeres correctes.

A més, en la nova relació amb finançadors, ja siguin sistemes financers o inversors externs, caldrà fer una exposició en termes financers molt acurada de l'empresa i que pels motius ja expressats sovint no estarà a l'abast de l'empresari. Probablement, ens acostumarem a veure com les empreses van acompanyades del seu assessor financer a les reunions amb bancs i inversors per poder atendre les qüestions que se'ns plantejaran.

Alguns pensaran que és un nou cost que cal suportar però seria un error caure en aquest parany, ja que els beneficis d'un assessorament correcte sempre es tradueixen en menys costos financers.

Aquest nou mapa de relació també serà molt exigent per als economistes que, sens dubte, han d'estar en procés constant d'actualització de coneixements per poder donar les respostes més adequades als reptes que tindran les pimes en aquest nou entorn.

Us podeu descarregar el document al web del Col·legi si feu clic aquí i també podeu passar a recollir un exemplar per la seu del Col·legi. ■

Comissió d'Economia de la Salut

Els medicaments valen el que costen?

LLUÍS BOHIGAS Economista i president de la Comissió d'Economia de la Salut del CEC
lluis.bohigas@economistes.com**CRISTINA ESPINOSA**Corporate Medical Scientific Liaison Director
cespinosa@ferrer.com

de la salut i l'excel·lència en la recerca per millorar els resultats per la presa de decisions per a la salut a escala nacional.

A data d'avui, el capítol espanyol de l'ISPOR ha organitzat diferents jornades i cursos sobre models de reemborsament, el paradigma sobre els tractaments pel càncer i el repte per al sistema sanitari, la nova normativa sobre compra pública, la jornada anual post ISPOR a Espanya, etcètera. A més, cal esmentar la col·laboració amb altres entitats interessades en l'economia de la salut i la recerca de resultats com l'AES (Associació Economia de la

El dia 25 d'octubre va tenir lloc al Col·legi d'Economistes un debat sobre l'aportació de valor i el preu dels medicaments amb dos ponents, el catedràtic de la UPF Guillem López Casasnovas i la presidenta del capítol espanyol de l'ISPOR, Carme Pinyol. El motiu del debat va ser la celebració el mes de novembre a Barcelona del Congrés de l'ISPOR (Societat Internacional de Farmaeconomia i Recerca de Resultats en Salut) al qual van assistir més de 5.000 especialistes en avaluació de medicaments i productes sanitaris. El professor López Casasnovas és el president del Congrés.

El professor López Casasnovas va presentar els tres temes principals que es van debatre al Congrés de l'ISPOR: **a)** l'avaluació de medicaments a través d'una iniciativa amb una avaluació d'eficàcia clínica comparada conjunta i compartida en l'àmbit de la Unió Europea, **b)** els preus justos i **c)** les polítiques de control de la despesa i les diferents mesures que els sistemes sanitaris estan implementant. Europa ha proposat fer una avaluació econòmica comuna però alguns països se'n volen mantenir al marge. El preu dels medicaments no pot ser massa elevat perquè no es pot pagar ni tampoc tan baix perquè es deixi de fer recerca, per tant és un problema de trobar el preu just. L'ISPOR convoca al debat totes les parts interessades, indústria, governs, etcètera, per cercar un consens. El tercer tema són les polítiques macroeconòmiques de control de la despesa farmacèutica.

Aquestes mesures són les preferides de molts governs que, en

comptes de controlar el preu unitari, prefereixen controlar la despesa global i així ajustar els comptes. Alguns medicaments són barats però els utilitzen molts malalts crònics, i per tant el cost global és elevat, en canvi d'altres són cars però només són per a algunes malalties minoritàries i per tant l'impacte sobre el pressupost

una absència d'una estratègia clara per fer-la solvent.

L'ISPOR és una organització internacional, multisectorial i sense ànim de lucre dedicada a l'avenç de l'excel·lència en economia de salut i la recerca de resultats i que té per objectiu crear les eines i els coneixements per ajudar a millo-

El que preocupa els ministeris d'economia és la factura final, però això no té en compte si els medicaments estan ben prescrits ni si es prenen

és baix. El que preocupa els ministeris d'economia és la factura final, però això no té en compte si els medicaments estan ben prescrits ni si es prenen, se sap que la meitat dels medicaments per a malalties cròniques no es prenen.

Sovint el problema no és la despesa global sinó la utilització correcta dels medicaments i els seus costos unitaris. El professor López Casasnovas ha exposat els termes del debat on cada cop hi ha més dubtes sobre la capacitat d'afrontar el creixement de la despesa sanitària i

rar en la presa de decisions en salut a tot el món. És la principal font mundial de conferències científiques, publicacions, guies de bones pràctiques, educació, col·laboració i eines i recursos per ser utilitzades en el terreny, en les àrees esmentades.

L'any 2010 es va constituir el capítol d'Espanya de l'ISPOR amb més de 200 membres provinents de la indústria (55%), la universitat (10%) i l'administració sanitària (10%), consultoria (20%) i d'altres (5%) amb la missió de promoure l'economia

Salut) i la SEFH (Societat Espanyola de Farmàcia Hospitalària).

De cara al futur, segons declaracions de la seva presidenta, Carme Pinyol, la voluntat és que el capítol es consolidi com un grup multidisciplinari on, a més de la funció formativa i divulgativa sobre avaluació econòmica i resultats en salut, es puguin debatre i, per què no, dissenyar propostes per fer front a alguns dels principals reptes a què s'enfronta el sistema sanitari actual per fer compatible innovació, sostenibilitat i solvència.

El valor d'un medicament és l'aportació que fa a la nostra salut i la pregunta que es fan els governs i que es planteja al congrés de l'ISPOR és els medicaments valen el que costen? ■

Comissió d'Economia Agroalimentària

Ametlles espanyoles vs. ametlles americanes

SANDRA CLIMENT

Economista i membre de la Comissió d'Economia Agroalimentària del CEC i Economist/International Trade s.climent@economistes.com

Amarg, un problema per a les ametlles espanyoles

Inicialment, tots els ametllers donaven fruits amargs per tal de protegir la llavor i preservar l'espècie. El *Prunus amara* (ametlla amarga) té amigdalina que, en barrejar-se amb l'aigua de la saliva, es descompon en glucosa, benzaldehid (que dona l'amarg) i àcid cianhídric (cianur).

Començarem fent una petita introducció del fruit prodigiós que fa un parell d'anys es va convertir en la nova febre del'or a causa de l'escalada continua de preus, que va arribar a sostres històrics.

L'ametller, arbre del qual s'obtenen les ametlles, és un dels més antics del món, data de l'any 5.000 aC i té els orígens a l'Àsia central. La seva expansió cap a la zona mediterrània va ser obra dels fenicis, grecs, romans i àrabs. Aquests darrers van ser els qui el van introduir a la península Ibèrica el segle VII. Però no va ser fins al segle XVIII que va arribar a la costa oest dels Estats Units, concretament a l'estat de Califòrnia. Actualment és on es produeix el 86% de l'ametlla que es consumeix mundialment; fet que converteix així els Estats Units en el primer productor mundial de *Prunus dulcis*, nom científic de l'ametlla. Austràlia es troba com a segon productor amb un 6% de quota i Espanya, tercer amb un 5% del total.

Principals diferències

No totes les ametlles que es produeixen a tot el món són iguals. En el cas que ens ocupa hem de dir que les ametlles espanyoles i les americanes tenen diferències notables, des del punt de vista organolèptic, nutricional, productiu/conreu i en temes de sostenibilitat i medi ambient.

Organolèpticament, la principal diferència la trobem en el gust; l'ametlla americana té un sabor insípid i és més seca, conté menys greixos, per això ens proporciona un efecte *crunchy* en mossegar. Per contra, l'ametlla espanyola conté uns índexs més elevats de greixos cardiosaludables, un gust

més dolç, una textura tendra i agradable.

Diversos informes recents, entre els quals trobem l'estudi Predimed, són els encarregats de mostrar els beneficis nutricionals del consum d'ametlles i d'altres fruits secs en la dieta mediterrània.

A escala productiva hi ha grans diferències mediambientals, l'ametlla de Califòrnia consumeix grans quantitats d'aigua, atès que té nombroses plantacions de cultiu intensiu o hiperintensiu, al voltant de 520.000 hectàrees. A diferència de les espanyoles,

(10% cadascuna), Catalunya (9%) i d'altres (5%).

L'altra gran diferència és l'ús de pesticides; l'ametlla americana és de closca tova i, atès el gran consum d'aigua que utilitza als cultius, fa que aquestes plantacions siguin més propenses a patir malalties i plagues. Per tal de minimitzar pèrdues de collita, són tractades amb grans quantitats de pesticides, molts d'ells prohibits a la Unió Europea.

Per contra, l'ametlla espanyola, amb la closca dura, protegeix millor el fruit interior de plagues i malalties, per aquest motiu s'em-

Les zones amb més producció a Espanya són Andalusia (25%), l'Aragó (22%), Castella-la Manxa (19%), el País Valencià i Múrcia (10% cadascuna) i Catalunya (9%)

amb una superfície similar a Califòrnia, però la majoria de conreus són de secà, el 88%, que treuen profit de les aigües pluvials.

Hem de destacar que els camps d'Espanya estan experimentant una transformació radical en les darreres dècades i ja podem veure finques on s'apliquen tècniques de conreu intensiu i hiperintensiu. Denotarem també la professionalització del sector per tal de millorar la quantitat i la qualitat de les collites, plantacions de varietats més productives i de floració tardana per evitar les gelades, mecanització i robotització de les finques amb sistemes intel·ligents per controlar regis i adobs, seguiments amb drons, etcètera.

Les zones amb més producció a Espanya són Andalusia (25%), l'Aragó (22%), Castella-la Manxa (19%), el País Valencià i Múrcia

pren únicament fitosanitaris quan es detecta un problema, i sempre seguint les directrius que estableix la Unió Europea, amb productes autoritzats. Aquest és un tema de gran preocupació per a la societat actual i els darrers anys està entrant amb molta força. Els consumidors busquen productes ecològics, vegetarians, vegans, de proximitat, saludables, respectuosos amb el medi ambient, *clean label*, etcètera.

Sovint ens trobem que els orígens dels aliments alteren les seves qualitats. Per això torna a entrar en joc l'ametlla espanyola, de proximitat, respectuosa amb el medi ambient, de conreus que respecten els ecosistemes i la biodiversitat. Al voltant del 20% de la producció total d'ametlla a Espanya és ecològica, enfront d'uns percentatges inferiors al 5% dels Estats Units o Austràlia.

Els fruits resultants, amargs, no són aptes per al consum humà i s'utilitzen per fabricar cosmètics o additius alimentaris, sobretot en pastisseria a Alemanya i a França.

Les ametlles dolces venen d'una mutació genètica natural de l'ametller que inhibeix la producció d'amigdalina.

Avui dia hi ha una tasca molt important en centres d'R+D, els quals han obtingut varietats d'ametller amb garantia dolça i des de les administracions públiques s'han creat els grups operatius: Erradicació i Detecció d'Ametlla Amarga. Organitzacions de productors estan treballant des de fa diversos anys en un projecte per tal d'erradicar aquest tipus d'arbres i per poder garantir en poc temps el 100% de la collita d'ametlla espanyola, de qualitat dolça.

Estimacions de la collita 2018 (dades del juliol del 2018)

Per últim, parlarem de les estimacions de collita que s'esperen per a aquesta propera campanya 2018 (dades del juliol del 2018).

60.000 Tm a Espanya

(Font: la mesa sectorial)

2,450 Mill/Lbs

(Font: www.nass.usda.gov/ca)

Amb uns increments esperats d'un 8%, l'ametlla espanyola es posiciona amb gran força davant del món. Els propers anys s'esperen augments significatius en les collites d'ametlles tant a Espanya com a Califòrnia, a causa principalment de les recol·leccions de nombroses plantacions noves. ■

Comentaris al projecte de Reglament de la Llei d'auditoria

AGUSTÍ SAUBÍ

Economista i membre del Comitè de Normativa i Procediments del REA-REGA i soci de Crowe/Auditoria y Consultoría
agusti.saubi@crowe.es

mació, organitzatius i de documentació dels treballs. En l'article 71 es desenvolupen aquests aspectes. A l'apartat 1 s'estableix el contingut de la documentació corresponent a cada treball d'auditoria. Alguns dels més significatius es mostren a continuació:

El passat 3 d'octubre es va publicar el Reglament que desenvolupa l'actual Llei d'auditoria. Davant la importància d'aquest document a causa dels canvis que proposa introduir en l'actual regulació, des del REA-REGA treballem intensivament des d'abans de la publicació del projecte per reduir aquells aspectes que resultaven més perjudicials per al nostre col·lectiu de petits i mitjans auditors. Una vegada publicat, vam continuar treballant per aconseguir una millor redacció en diversos articles.

El projecte presenta importants canvis en l'actual regulació de l'auditoria a Espanya i, des d'un punt de vista global, considerem que és necessari incorporar uns retocs de millora de la llei per no allunyar-nos tant del que s'aplica a Europa. I és que amb el nou format d'informes ens distanciem de l'aplicació de la NIA en la resta de països. Esperem que els canvis que ara es proposen contribueixin a millorar la qualitat del treball dels auditors espanyols, mantenint el nivell de requeriments pel que fa als europeus.

Alguns dels articles en els quals s'han presentat propostes de millora són els següents:

- Definició de xarxa (art. 8.3). Es proposa que un acord de cooperació basat en l'ús d'un nom comercial comú no sigui suficient per ser catalogat com a xarxa.
- Documentació dels treballs d'auditoria de consolidats (art. 16). Se suggereix que, en documentar l'avaluació i revisió del treball realitzat per altres auditors en algun component del consolidat, no s'incorporin requeriments addicionals als actualment establerts en les NIA-ES.

- Seccions del Registre amb dues llistes d'auditors (art. 20) i condicions per auditar EIP (art. 86). El projecte proposa l'establiment de dues llistes d'auditors, distingint entre els habilitats per auditar EIP i els que no, la qual cosa genera una profunda preocupació pels perjudicis que pot provocar en el nostre col·lectiu. En línia amb l'anterior, es considera que és necessari regular les condicions exigides per ser auditor d'EIP, ja que la simple habilitació legal com a auditor hauria de permetre l'auditoria de qualsevol mena d'entitat, tal com succeeix en la resta de països de la Unió Europea.

Des del REA-REGA treballem intensament des d'abans de la Llei d'auditoria per reduir aquells aspectes més perjudicials per al nostre col·lectiu

- Serveis d'advocacia (art. 50). S'insisteix en la conveniència de distingir entre serveis d'assessoria fiscal i els serveis jurídics, i establir un nivell de prohibicions més baix per a aquells.
- Causes d'abstenció per concentració d'honoraris (art. 64). Es proposa que als auditors de petita dimensió no se'ls apliquin els condicionants de concentració d'honoraris, en línia amb la normativa europea, que no aplica aquest requeriment amb caràcter general, sinó només als auditors d'EIP.
- Rendició d'informació i sancions per incompliments de remissió (articles 88.4 i 133). Se sol·licita alliberar el petit i mitjà auditor de tanta obligació administrativa i que únicament es defineixi com a sanció greu la falta de remissió d'informació quan no s'hagin atès

els requeriments previs d'esmena d'aquesta informació.

- Organització interna (articles del 66 al 71). Sens dubte, els que han generat més preocupació. De tot el que s'inclou en aquest apartat, del qual s'han derivat múltiples sol·licituds de modificació, cal destacar la preocupació que ha generat l'art. 71 en relació amb les obligacions d'arxiu electrònic i la prohibició de modificació posterior a la compilació dels fitxers en un termini màxim de 60 dies naturals. Una vegada constatat que no serà atesa la sol·licitud que aquesta obligació afecti exclusivament les auditori-

es d'EIP, es persegueix la introducció d'uns canvis menors, encara que preuats en el sector, com poden ser la sol·licitud que els 60 dies no siguin naturals, sinó hàbils, i que el mes d'agost computi com a inhàbil.

- Entrada en vigor (disposició final segona). Es demana que l'entrada en vigor dels apartats més conflictius, prevista per a l'1 de gener de 2021, s'ampliï lleugerament, de manera que es faci efectiva en relació amb la realització de treballs d'auditoria corresponents a exercicis econòmics que s'iniciïn a partir de l'1 de gener de 2021.

Tal com s'ha comentat, els articles que aborden l'organització interna són els que afecten més significativament la gestió dels auditors, de manera que exigeixen la implantació de sistemes d'infor-

- Compliment de les normes de qualitat aplicables a l'encàrrec.

- Papers de treball de l'auditor que documentin l'informe emès i evidencin que l'encàrrec es va planificar i es va executar correctament, incloent-hi:

- Respostes als riscos d'incorreccions materials identificats per frau o error.

- Naturalesa, moment i abast de les proves dutes a terme, així com dels resultats.

- Objectius perseguits amb el mostreig estadístic.

- Evidència de revisió dels treballs.

- Detall de les hores incorregudes en el treball per categoria professional i àrea (exigència de les quals estan exempts els qui realitzen exclusivament auditories de petites entitats).

- Obligació de digitalitzar tota la documentació d'auditoria, inclosa aquella que es conservi en format paper.

Per garantir la integritat de la documentació compilada, els auditors han de disposar de sistemes informàtics amb controls que impedeixin de manera eficaç la modificació o la pèrdua dels arxius compilats (abans dels 60 dies esmentats).

En la pràctica queden dos anys, tot i que, òbviament, es recomana iniciar com més aviat millor el procés, i així es podria disposar d'un exercici de prova i d'un altre d'assaig general abans de l'examen definitiu de l'1 de gener de 2021. ■

Comissió de Comptabilitat

La segona revolució comptable. Cercant la sortida del 'room escape' comptable

MARTÍ GARCIA PONS

Diplomat en Ciències Empresarials i Advocat, president de la Comissió de Comptabilitat (comissió conjunta CEC-ACCID). Professor associat de la Universitat de Barcelona. martigarciapons@ub.edu

els reguladors internacionals han posat en marxa el que alguns anomenem la segona revolució comptable amb una sèrie de canvis en normes molt essencials que reflecteixen la realitat econòmica i financera de les empreses". Qui fa aquesta afirmació, Marisa Pérez (KPMG), s'està referint a la NIIF 9 Instruments financers, la NIIF 15 Ingressos ordinaris procedents de contractes amb clients i la NIIF 16 Arrendaments. Interpreto, doncs, que la primera revolució es va produir quan la Unió Europea va fer seus els estàndards normatius emesos per la IASB i el Reglament 1606/2002 va imposar que, per als exercicis que s'iniciessin a partir de l'1 de gener de 2005 i següents, les societats amb valors admesos a cotització en qualsevol Estat membre elaboraran els comptes consolidats d'acord amb les NIIF adoptades per la UE.

Sens dubte un gran pas cap a l'harmonització comptable internacional¹, malgrat els obstacles culturals, politicoeconòmics i en defensa de la sobirania dels països per elaborar les seves pròpies normes.

Una anàlisi feta per la Fundació IFRS revela que més de 25.000 de les aproximadament 48.000 companyies locals a les 85 principals borses de valors del món utilitzen les NIIF. De les empreses que no utilitzen les normes NIIF, més del 80% estan registrades a la Xina, l'Índia, el Japó i els Estats Units. De les aproximadament 2.500 empreses estrangeres que cotitzen en els 85 principals mercats de valors, més de mil

d'aquestes companyies utilitzen les normes NIIF.

Tot i així, hi ha pocs països que han acceptat sense reserves les NIIF. En molts casos, com és el cas espanyol, coexisteixen dos marcs d'informació financera, amb unes NIIF completes per a les entitats cotitzades i una normativa local per a les entitats no cotitzades, que tot i estar alineada amb els estàndards internacionals no els assumeixen en la totalitat.

El setembre del 2002, la FASB² i la IASB³ van signar l'anomenat acord de Norwalk que creava el projecte de convergència entre les seves normes per establir normes comptables globals. Però va caldre, en plena crisi financera mundial, la pressió del Financial Stability Forum i del G20 perquè aquest projecte cristal·lités, amb diferent intensitat, en les tres normes mencionades al principi. (taula).

Pel que fa a Espanya, es preveu que l'1 de gener del 2020 entri en vigor la modificació del Pla general de comptabilitat per adoptar integrament la NIIF 15 i la NIIF 9 de

2 Financial Accounting Standards Board, emissora de les normes d'informació financera per als Estats Units.

3 International Accounting Standards Board, l'organisme responsable de les NIIF.

manera parcial, sense incorporar el nou concepte de la pèrdua esperada i mantenint el criteri de la pèrdua incorreguda. La NIIF 16 de moment no es transposarà. Així doncs, les filials dels grups cotitzats generaran diferències de consolidació durant dos anys, fet que sens dubte incrementarà la càrrega administrativa de les empreses i la confusió entre la comunitat financera, i ens allunyarà dels objectius de la Directiva comptable (2013/34/UE) pel que fa a la disminució de les càrregues administratives i la simplificació, la millora de la claredat i comparabilitat dels estats financers, i la protecció de les necessitats dels usuaris.

De fet, cal preguntar-se si és raonable que les empreses que no cotitzen o que no són grans empreses suportin una normativa comptable cada vegada més complexa, i si per tant es compleix amb el requisit de l'economicitat (cost-benefici per a l'obtenció de la informació financera). Si el corpus normatiu afavoreix la rendició de comptes i ajuda a la predicció com a base de la presa de decisions, o no.

Per a autors com Baruch Lev⁴ els esforços dels reguladors i els professionals de la comptabilitat de

tot el món, elaborant més normes i més complexes, no aconsegueixen que la informació financera reflecteixi correctament la rendibilitat de les empreses ni el seu valor.

Emparant-se en la Directiva (2013/34/UE), potser cal optar per la simplificació de la normativa comptable, per sobre de la seva harmonització internacional,⁵ elaborant un Pla general de comptabilitat per a pimes amb opcions més simples, com fins ara només s'ha fet amb les microempreses, i establint l'ús directe de les normes de la IASB per a totes les grans empreses i per a les cotitzades. Només així, potser, trobarem la sortida al *room escape* comptable.

Resum: tot i que l'aprovació de la NIIF 9 Instruments financers, la NIIF 15 Ingressos ordinaris procedents de contractes amb clients i la NIIF 16 Arrendaments és un pas important per a l'harmonització comptable internacional, la seva transposició a la normativa local, aplicable a empreses que no són grans o que no cotitzen, possiblement ens allunya dels objectius de la Directiva (2013/34/UE). Caldria doncs prioritzar la simplificació normativa per a les pimes. ■

5 G. Soligó (2013). Armonización o simplificación contable: ¿cuál es el camino?

4 B. Lev; F. Gu (2017). El final de la contabilidad. Barcelona: ACCID-Profit Editorial.

Norma	Data d'emissió	Entrada en vigor	Observacions
NIIF 15 Ingressos ordinaris procedents de contractes amb clients	Maig del 2014	Gener del 2018	Projecte conjunt de la IASB i de la FASB
NIIF 9 Instruments financers	Juliol del 2014	Gener del 2018	Encara que totes dues apliquen una metodologia basada en les pèrdues esperades, els dos models (IASB versus FASB) poden donar lloc a diferències notables
NIIF 16 Arrendaments	Gener del 2016	Gener del 2019	Encara que van començar com un projecte conjunt, la FASB ha publicat la seva pròpia norma

1 <http://www.ifrs.org/use-around-the-world/use-of-ifrs-standards-by-jurisdiction/>

Premi Nobel d'Economia 2018, pel bé de la sostenibilitat i la innovació

JOAQUÍN SOLANA OLIVER

Economista i membre de la Comissió d'Economia i Sostenibilitat del CEC
jsolanao_uao.es@ceu365.onmicrosoft.com

El premi del Banc Nacional de Suècia (conegut com el Nobel d'Economia) del 2018 ha reconegut la tasca investigadora i trajectòria de dos economistes nord-americans els esforços dels quals es poden considerar complementaris.

William Nordhaus, de 77 anys, professor a Yale, ha desenvolupat models integrats que vinculen el creixement econòmic amb variables ecològiques, i Paul Romer, de 62, ha treballat en l'àmbit de la innovació tecnològica i les forces que la impulsen.

Nordhaus va començar els seus treballs, que relacionen les interaccions entre l'activitat econòmica i la naturalesa, en la dècada dels 70, quan s'inicia un procés de reflexió i qüestionament, per part de molts estudiosos, de les conseqüències ecològiques que un creixement econòmic continuat i sense control podria tenir en el futur del planeta.

Després de quatre dècades de treball acadèmic i recerca, el nou premi Nobel es mostra preocupat per la falta de resposta dels governs per afrontar el canvi climàtic, en especial en no aplicar, fet que sempre ha recomanat que és una fiscalitat sobre les emissions, una preocupació que ha crescut des que va accedir a la Casa Blanca el president Donald Trump.

Nordhaus creu que arribarà un moment en què caldrà prendre mesures urgents davant de situacions de les quals no existeixen precedents històrics documentats.

Per a moltes generacions d'economistes, William Nordhaus és un

autor molt pròxim per la seva participació en el manual *Economics: An Introductory Analysis*, de Paul Samuelson, també premi Nobel (concedit l'any 1970), un text en què s'ofereix una introducció ortodoxa a la ciència econòmica. La primera edició d'*Economics* és del 1947. Els editors, molts anys després, com s'acostuma a fer en el cas de moltes obres de referència, van sumar al nom de Samuelson la contribució i actualització de William Nordhaus per aconseguir un manual vigent fins als nostres dies.

És desitjable que es tingui en compte el paper de la dona en el desenvolupament de les disciplines econòmiques. Fins ara només una ha rebut el Nobel d'Economia

Fa uns mesos Nordhaus també va ser notícia quan va rebre el premi Fundació BBVA Fronteres del Coneixement.

L'altre guardonat amb el Nobel el 2018 és el professor Paul Romer, qui en els seus treballs destaca de quina manera la innovació i el coneixement influeixen en el creixement econòmic i, com diu la nota de concessió dels Nobel d'aquest any, l'esmentat creixement "transforma la vida de les persones".

Per a Romer, explicat de manera simplificada, l'acumulació d'idees i d'innovacions és la força determinant del creixement econòmic. Va renunciar recentment al càrrec d'economista en cap del Banc Mundial per discrepàncies en les metodologies d'anàlisi que a vegades utilitza l'esmentat organisme internacional.

Els responsables del Nobel, aquesta vegada i en moltes altres, concedeixen uns premis que per-

meten establir cert compromís entre camps de recerca diferents. En el cas d'aquest any, és cert que davant les amenaces que es plantegen derivades del canvi climàtic, a les quals ha dedicat la seva recerca Nordhaus, s'han d'aplicar amb mesures correctores de diversa índole, a les quals s'ha de sumar un procés de creativitat i d'innovació que aportï tecnologies i solucions capaces de promoure models productius radicalment sostenibles, fet que seria en part la contribució de Romer.

És desitjable que els responsables del Banc de Suècia, quan afrontin noves edicions del guardó, en els anys venidors, tinguin en compte el paper de la dona en el desenvolupament de les disciplines econòmiques. El cert és que, fins ara, les dones economistes estan poc representades en els premis Nobel.

Des de la primera edició, quan es va instituir el premi, el 1969, que es va concedir a Ragnar Frish i Jan Tinbergen, només una dona ha rebut tal distinció, va ser Elinor Ostrom el 2009. El d'Ostrom és un premi que enllaça amb el concedit el 2018, ja que va dedicar els estudis a diversos aspectes de gran interès des d'altres perspectives de l'ecologia i de la sostenibilitat.

Elinor Ostrom (1933-2012) nascuda a Los Angeles, es va especialitzar en l'estudi de la conducta dels grups d'acció col·lectiva, en especial pel que fa a la gestió de béns comuns. Ho va fer des

de diferents tasques universitàries des de la metodologia institucionalista.

Ostrom va rebre el premi Nobel d'Economia en l'edició de l'any 2009, "per la seva anàlisi econòmica de la governança, especialment dels béns comuns", segons la nota del jurat d'aquell any.

Cal recordar avui i fer un breu comentari sobre l'única dona que ha rebut el màxim guardó en Economia, té sentit per haver treballat una àrea que complementaria els enfocaments de Nordhaus i Romer. Elinor Ostrom es considera integrant de l'escola coneguda com a Nova Economia Institucional.

Si relacionem les tres línies de recerca aquí citades, la de William Nordhaus com a impulsor dels models que relacionen l'activitat social amb la naturalesa, la de Paul Romer, per la importància creixent de la innovació i de la creativitat com a factor de creixement econòmic, així com la bona gestió i l'excel·lència en governança que es desprèn dels treballs d'Elinor Ostrom, comptem amb uns vectors capaços de dirigir l'economia del futur a cotes més elevades de benestar i d'excel·lència. ■

Grup de Treball d'Emprenedoria i Creació d'Empreses

Valoració de les condicions de l'entorn per emprendre a Catalunya 2017-2018 (primera part)

AMADEU IBARZ

Economista i vicepresident del Grup de Treball d'Emprenedoria i Creació d'empreses del CEC
emprenedoria@coleccionistes.cat

La valoració global de les condicions de l'entorn de l'estudi GEM per emprendre a Catalunya (53,3 punts) és similar a la del 2016 (53,6), després d'una lleugera millora respecte del 2015 (51,8). Igual que els últims anys, nou de les dotze variables valorades han obtingut puntuacions inferiors a 5, la qual cosa sembla indicar que les condicions de l'entorn encara són poc favorables.

Amb tot, per contextualitzar les dades anteriors cal assenyalar que a Europa, malgrat que han obtingut una valoració global superior, deu de les dotze variables també han estat valorades per sota del 5; i a Espanya, onze de les dotze.

Les tres que obtenen puntuacions més altes i que aproven amb valoracions superiors a 5 són les mateixes que en els dos últims anys:

- Existència i accés a infraestructura física i de serveis, com carreteres, aeroports i altres sistemes de comunicació; cost i accés dels serveis bàsics i de telecomunicacions (gas, aigua, electricitat, telèfon, Internet, etcètera) (6,21).

- Existència i accés a infraestructura comercial i professional, com l'existència de proveïdors, consultors i subcontractistes; assessorament legal, laboral, comptable i fiscal; serveis financers i bancaris (5,50).

- Programes públics, com ajuts a la creació i al creixement de noves empreses; parcs científics i incubadores; programes de foment de la creació i creixement de les noves empreses (5,42),

que ha estat la segona que més ha millorat respecte de l'any anterior (+0,23 punts).

Mentre que les que han rebut una puntuació més baixa són l'educació i la formació empresarial en l'etapa escolar (3,36); les polítiques públiques associades amb impostos, regulacions i burocràcia (3,50); la dinàmica del mercat intern (3,86), i les polítiques públiques, empenedoria com a prioritat i el seu suport (3,89).

El finançament per a emprenedors ha estat la condició de l'entorn que més ha millorat respecte de l'últim any (+0,31 punts), cosa que li ha permès sortir dels últims llocs que ocupava durant els exercicis anteriors. Els experts destaquen "la millora del crèdit i els baixos tipus d'interès; l'existència de més finançadors, amb més diners i més diversos; l'entrada de capital de risc internacional; l'existència d'inversió en capital, especialment de *business angels*, i la professionalització dels inversors: cada cop entenen més les tecnologies i no els fa respecte invertir-hi".

L'ecosistema de 'start-ups' digitals de Barcelona s'ha consolidat com el cinquè 'hub' tecnològic europeu amb 453 milions d'euros enfront dels 309 de Madrid

Les *start-ups* digitals de Barcelona, l'ecosistema de la qual s'ha consolidat com el cinquè *hub* tecnològic europeu per volum, van aconseguir 453 milions d'euros el 2017 (enfront dels 309 de Madrid).

Prop de la meitat del creixement de la inversió a Espanya s'explica per l'entrada de més d'un centenar de fons europeus i

americans (Mobile World Capital), i en destaca l'augment de la dimensió de les rondes d'inversió: 3,64 milions d'euros de mitjana el 2017 enfront dels 1,83 de l'any 2016.

Per tant, el 2017 es confirma la bona tendència, es consolida l'interès dels inversors internacionals per Barcelona, i també destaca l'augment de la dimensió de les rondes d'inversió, tant perquè tenen més capacitat inversora com perquè apareixen nous fons de capital de risc.

També és rellevant el nombre d'*exits* (vendes o desinversions en rondes de finançament), més de 50 els últims anys (Privalia, Social Point, Infojobs, eDreams, Milanuncios, Softonic, Trovit, BuyVip o LetsBonus, per esmentar els més importants).

Tanmateix, en calen més per poder consolidar el creixement, i per això és vital captar l'interès de les grans corporacions i de les seves activitats de *corporate venturing* que permetin concretar les sortides. A més, com més *exits* hi ha, generalment també

de Catalunya". Els oligopolis de serveis bàsics i de telecomunicacions provoquen que el cost que tenen, especialment d'energia, sigui relativament elevat.

Encara s'esmenta la necessitat de facilitar espais de *coworking* equipats, així com millorar la qualitat dels polígons i la seva adequació a la nova realitat, especialment de serveis. Per exemple, la visió de Barcelona Tech City és crear una badia tecnològica que vagi des del 22@ fins al centre de la ciutat, i preveu créixer mitjançant altres *piers*.

A l'enquesta també hi ha una sèrie de preguntes obertes en les quals cada un pot esmentar fins a tres temes que consideri que poden ser obstacles a l'activitat empresarial, suports a l'activitat empresarial i, per últim, les recomanacions per a la millora del context per emprendre a Catalunya.

Els tres principals obstacles assenyalats a Catalunya el 2017 coincideixen amb els dels últims anys: polítiques públiques (53%), suport financer (50%) i capacitat empresarial (39%).

Es remarca la "discontinuitat en les polítiques públiques, amb falta de suport a sectors estratègics", que enllaça amb la recomanació de l'any passat sobre la importància de mantenir una política industrial a llarg termini i que els resultats del Pacte Nacional per la Indústria tinguessin una dotació pressupostària rellevant, que situessin la indústria i la innovació en el centre del model de creixement. ■

Consideració fiscal als efectes de l'IRPF de les retribucions dels administradors i de les remuneracions en espècie

RICARD VIÑA ARASA
Economista. Servei d'Assessorament Fiscal del Col·legi d'Economistes de Catalunya
geafbcn@economistes.cat

La Direcció General de Tributs (DGT), en una Consulta vinculant del passat 3 de juliol (V1984-18), considera que la totalitat de les retribucions percebudes per l'exercici de les funcions pròpies del càrrec d'administrador, amb independència que s'hagués formalitzat un contracte laboral, s'han d'entendre compreses, als efectes de l'IRPF, en els rendiments del treball previstes a la lletra e), de l'apartat 2, de l'article 17 de l'IRPF. És a dir, amb independència que s'hagi formalitzat un contracte laboral, les retribucions percebudes per la persona que faci activitats de direcció, gestió, administració i representació de la societat, pròpies del càrrec social d'administrador, s'entenen compreses dins dels rendiments del treball previstos a l'article 17.2. e) de l'IRPF.

Ara bé, sobre la possibilitat d'aplicar l'exempció regulada a la lletra p) de l'article 7 de l'IRPF (rendiments del treball percebuts per treballs fets a l'estranger), la DGT diu que aquesta exempció no resulta aplicable a tots els rendiments del treball. La DGT considera que l'expressió *treballs* que figura a l'article 7. p), s'ha d'entendre referida als rendiments del treball derivats d'una relació laboral o estatutària. Per tant, aquesta exempció no és aplicable als rendiments del treball de l'article 17.2. e) de l'IRPF.

Dietes i despeses de viatge

Pel que fa a les dietes i despeses de viatge exceptuades de gravamen, segons l'article 9 de Reglament de l'IRPF, la DGT considera que aquestes retribucions o compensacions no tributen quan les percep el treballador per

compte aliè que, en virtut del poder d'organització que assisteix a l'empresari, s'ha de desplaçar fora del lloc de treball per desenvolupar aquest, sota la concurrència de determinats requisits reglamentaris.

Malgrat tot, en relació amb les quantitats percebudes per compensar despeses de desplaçament, considera la DGT que cabria la possibilitat de que es pogués apreciar l'existència d'una despe-

tribució, i en aquest cas les quanties percebudes estarien sotmeses a l'IRPF i al seu sistema de retencions a compte.

Valoració de les retribucions en espècie

En aquesta resolució la DGT considera que les regles especials de valoració establertes en la Llei de l'IRPF són aplicables a les retribucions en espècie concedides als administradors. Recordem que l'article 42.1 de la LIRPF disposa

Ara bé, les exempcions previstes en la normativa de l'IRPF sobre determinades retribucions entre les quals s'inclouen la prima d'assegurança mèdica, el servei de guarderia o els vals menjador, no seran aplicables als administradors perquè, segons diu la DGT, aquestes exempcions estan vinculades a la condició d'empleat treballador, és a dir, la seva aplicació està prevista exclusivament per a rendiments del treball en espècie derivats de relacions laborals.

Utilització de l'habitatge

La regla de valoració de la retribució en espècie derivada de la cessió d'ús de l'habitatge es determina segons l'habitatge sigui propietat del pagador o no:

- Si és propietat del pagador: la valoració de la retribució serà l'import que resulti d'aplicar el 10% sobre el valor cadastral de l'habitatge.

- Si no és propietat del pagador: la valoració es determina pel cost per al pagador de l'habitatge, inclosos els tributs que gravin l'operació.

Lliurament o ús de vehicles automòbils

- En el supòsit de lliurament: la retribució s'ha de valorar pel cost d'adquisició del vehicle, incloent-hi les despeses i els tributs que graven l'operació.

- En el supòsit d'ús del vehicle: cal distingir entre que el vehicle sigui propietat del pagador, que no sigui propietat del pagador o que el vehicle sigui propietat d'empreses que tinguin com a activitat habitual la cessió d'ús de vehicles automòbils. ■

La regla de valoració de la retribució en espècie derivada de la cessió d'ús de l'habitatge es determina segons aquest sigui propietat del pagador o no

sa per compte d'un tercer, quan es forma part de l'òrgan de govern de la societat. Però, s'haurien de complir els requisits següents:

1r. Que la relació que uneix el contribuïent amb el pagador sigui de les previstes a l'article 17.2 de l'IRPF o, el que és el mateix, que no es tingui dret al règim de dieta exonerada de gravamen en els termes previstos a la Llei i el Reglament de l'IRPF.

2n. Que les despeses en què incorri la societat pagadora tinguin per objecte posar a disposició dels membres dels òrgans de govern els mitjans per tal que aquest pugui exercir les seves funcions. Si el pagador es limita a reemborsar les despeses en què aquells han incorregut, en cas que no es pogués acreditar que estrictament venen a compensar les despeses per al necessari exercici de les seves funcions, l'administració tributària podria considerar que s'està en presència d'una veritable re-

tribució, i en aquest cas les quanties percebudes estarien sotmeses a l'IRPF i al seu sistema de retencions a compte.

que: "1. Constitueixen rendes en espècie la utilització, consum i obtenció, per a fins particulars, de béns, drets o serveis de manera gratuïta o per preu inferior al normal de mercat, fins i tot quan suposin una despesa real per a qui les concedeixi".

A la valoració de les rendes en espècie fa referència l'article 43.1 de la LIRPF, que l'estableix, amb caràcter general, en el valor normal de mercat.

Però el mateix precepte recull unes especialitats, dins de les quals, en el número 1r, regula unes normes de valoració pels rendiments del treball en espècie als quals fa referència (cas d'utilització d'un habitatge que sigui propietat del pagador, de la utilització o lliurament de vehicles automòbils, préstecs o tipus d'interès inferior al legal dels diners o descomptes en els béns i serveis que formin part de l'activitat habitual de l'empresa, etcètera).

Comissió d'Economia Financera/Grup de Treball M&A

Bitcoin i 'blockchain'.
Una regulació necessària?

JOAN PICANYOL I TARRÉS

Economista i vocal del Comitè Executiu de la
seu territorial de Lleida del CEC

L'aparició de la criptomoneda bitcoin va donar origen l'any 2009 a la irrupció d'una nova tecnologia, el *blockchain*. Sembla que el seu fundador va ser Satoshi Nakamoto, possible pseudònim, qui encapçalava un grup que volia canviar el funcionament del món financer, vista la crisi mundial a què se'ns havia abocat un any abans, malgrat l'abundància de supervisors econòmics en tots els principals països afectats.

Una breu definició de les criptomonedes, com ho és el bitcoin, pot ser d'utilitat: són diners digitals, intangibles, que es combinen amb un original sistema de pagament.

Entrem en alguns detalls sobre aquesta moneda digital:

- Es diu digital perquè se serveix de tecnologia per funcionar. És una moneda xifrada, o sigui, una criptomoneda.

- No està sola al mercat. L'acompanyen l'ethereum (2015), el ripple (2012, considerada la moneda dels bancs), l'eos (2017), el litecoin (2011), l'IOTA (2017), el NEO (2014, la preferida pel Govern xinès) com a més acreditades, juntament amb centenars d'altres menys reconegudes.

- S'intercanvia a través de xarxes P2P (*peer-to-peer*), d'igual a igual, sense més intermediaris ni supervisors; l'operativa és en una cadena oberta, que no necessita permisos. O sigui, pretén prescindir dels actuals intermediaris financers.

- La cripto bitcoin té un límit fixat en 21 milions d'unitats (segons Satoshi, aquest sostre és per

evitar inflacions arbitràries). Opera amb un codi obert, accessible per a tothom. A diferència de les targetes de crèdit, no es requereix la identificació de l'usuari per operar o comprar amb bitcoins. No cal confiar en els altres, ja que la confiança és intrínseca.

- Les operacions que es fan no es poden eliminar, es queden al sistema de blocs. Ningú no pot prohibir o rebutjar transaccions vàlides.

- Aquesta moneda ha anat guanyant credibilitat i interès i ha assolit importants valors, fins obtenir una cotització molt elevada. El desembre del 2017 va cotitzar a un valor de 19.187 dòlars, si bé dos mesos

La criptomoneda més coneguda i amb més volum de transaccions és el bitcoin, ja que és el diner digital que més confiança inspira en el seu món

després, el febrer, era de només 11.700 \$. El 20-10-2018 va ser de 5.636,59 euros (6.500 \$). Per tant, conviu amb una volatilitat extrema.

- El bitcoin cotitza al mercat de futurs des del passat 10 de desembre de 2017.

- Actualment accepten aquesta criptomoneda com a mitjà de pagament el Japó, Corea del Sud, els Estats Units, el Regne Unit, zones d'Itàlia, la Xina, Veneçuela i altres països. Uns de manera plena, d'altres amb restriccions. També, com Rússia, n'hi ha que han prohibit les transaccions amb bitcoins. Països com Islàndia i el Vietnam l'han considerat il·legal i, per tant, prohibit.

Un dels inconvenients més destacats i innegables el trobem en el consum d'energia, a causa de

la quantitat d'ordinadors i servidors implicats en la seva elaboració. Un altre és el mal ús que se'n pot fer en tractar-se d'un sistema en el qual s'opera des de l'anonimat. Mal ús que també s'ha estat fent amb totes les divises més acreditades, ja sigui el dòlar, l'euro, el ien o qualsevol altra. Quan parlo de mal ús em refereixo tant a l'elusió fiscal, el blanqueig de capitals i l'especulació com al tràfic de drogues, segrestos i d'altres d'índole similar. De tota manera, això no ha nascut amb les criptomonedes, ja hi era d'abans, oi? És cert que el bitcoin i altres monedes digitals es van desplomar quan l'FBI va segrestar l'empresa, plataforma digital, Silk Road. Era una

plataforma de drogues il·legals que el 2013 tenia 13.756 referències amb el preu en bitcoins i enviava les comandes que rebia per correu. La cripto bitcoin i la seva tecnologia no són millors per als qui en volen fer mal ús que altres monedes i tecnologies. És un instrument més. Diu Marc Goodman que "mai no hi ha hagut un sistema informàtic que hagi demostrat ser inatacable". I com diuen Don i Alex Tapscott, "el diner és tecnologia al cap i a la fi. Quan algú atraca un banc no diem que el diner n'és el culpable".

Acompanyant el bitcoin ens han portat coses positives el senyor Nakamoto i companyia. Ja ningú no discuteix les bondats i aplicacions diverses que s'hi troben i deriven del revolucionari sistema *blockchain*, o cadena de blocs,

que se'ns ha presentat del braç del senyor bitcoin.

El suport imprescindible a les criptomonedes l'atorga la tecnologia que les acompanya. El sistema *blockchain* és una solució tecnològica revolucionària. Funciona com una cadena de blocs que queda arxivada i classificada en registres de distribució (*distributed ledgers*).

Principals trets:

- Aquesta cadena de blocs va des del bloc inicial fins al darrer, ordenats de forma cronològica pel *hash* (resum criptogràfic). No és ni una web ni una app, és una aplicació invisible.

- És un registre descentralitzat de transaccions. Cada bloc de la cadena de blocs conté les transaccions efectuades en un temps determinat. En el cas del bitcoin un bloc es genera en deu minuts.

- Les transaccions són en temps real i sense intermediaris. Traspasar diners a qualsevol país del món de manera gairebé automàtica ja és possible amb aquesta tecnologia.

- Una derivada de la tecnologia *blockchain* va sorgir l'any 2014 amb ethereum, que comporta noves possibilitats de programació en els nodes (ordinadors connectats a la xarxa bitcoin) de la cadena de blocs, com són les aplicacions descentralitzades i una moneda pròpia, l'ETHER. Aquesta tecnologia permet incorporar *smart contracts*, contractes intel·ligents. Són acords codificats sobre la base de condicions pactades prèviament, que no es poden modificar ni canviar a posteriori. És una manera de digitalitzar la propietat.

● L'ICO (*initial coin offering*) és una nova manera de finançar-se les *start-ups* per tecnologia *blockchain*. Inicialment va servir per finançar la criptomoneda *ethereum*, l'*ether* el 2014.

Per aquest conducte, *blockchain*, es mouen la major part de les criptomonedes, la més coneguda de les quals i que més volum de transaccions efectua avui és el bitcoin, ja que és el diner digital que més confiança inspira en el seu món.

Aquest any commemorem el desè aniversari de la crisi del sistema financer mundial. Analistes qualificats consideren que una de les causes principals d'arribar a aquesta depressió va ser l'escassa regulació del negoci financer. D'altres, en canvi, insisteixen a proclamar de nou les virtuts del *laissez faire*. Malgrat passar de les directrius de Basilea II, incapaces d'impedir el *crash* del 2008, a la nova i més exigent regulació del sistema financer que incorpora Basilea III, no em sembla que l'ex-

periència passada hagi deixat gaire petjada.

Amb les criptomonedes, nascudes de la desconfiança, ens trobem davant d'una clara innovació. Les novetats sempre costen d'acceptar d'inici. És veritat que del bitcoin es pot dir que és diner digital i que és també una criptomoneda, però alguns la consideren com si fos només

ore, i així poder-la regular amb la finalitat de protegir la societat i la mateixa innovació.

Sembla que la tecnologia *blockchain* poca gent la discuteix. Quant a la regulació de les criptomonedes i les criptodivises (ICO) l'entenc necessària i urgent si volem les incorporar a un món globalitzat i interdependent. Vegetar en un mercat desregulat i

"Les criptomonedes s'han de regular estrictament. Interfereixen en la política monetària oficial" (Erik Maskin, premi Nobel d'Economia 2007).

Sembla que la Unió Europea així ho està entenent. S'ha creat una comissió per a futures iniciatives en *blockchain* en els sectors financer, de salut i esbarjo. En paraules del vicepresident de la Comissió Europea, Valdis Dombrovskis, "les criptomonedes han arribat per quedar-s'hi i suposen una forma emergent de finançament alternatiu". Per fi trobem un reconeixement explícit al paper que s'atorga a aquest nou fenomen en el futur immediat del sistema financer mundial i que comportarà una necessària regulació per al seu bon ús i funcionament.

Quan una nova tecnologia s'imposa només queda adaptar-la i adaptar-s'hi. No és gens aconsellable pagar el cost que representa quedar enrere. Una regulació àmplia l'entenc necessària i urgent. ■

Quan una nova tecnologia s'imposa només queda adaptar-la i adaptar-s'hi. No és aconsellable pagar el cost que representa quedar enrere

una moneda virtual, en el sentit d'aparent, de no realitzable, per a videojocs, una simple *token*. D'altres no amaguen un clar rebuig d'entrada. Però és molt més, es tracta d'una moneda virtual i diner digital. Sort que el temps acaba col·locant les coses al seu lloc veritable. Com diu Thomas Friedman al seu darrer llibre, *Gracias por llegar tarde*, "calen entre deu i quinze anys per entendre una tecnologia nova", en al·lusió a la llei de Mo-

amb una liquiditat poc abundant es podria convertir en un camp propici per a transaccions simulades. Això sí, quan es faci, que sigui sense desvirtuar-les, sense que els tallem les ales. El diner digital, lluny de ser un malson, ha de servir per avançar en la millora i l'agilitat de nous projectes, sense interferències interessades que els puguin malaguanyar.

Opinions qualificades ja s'han pronunciat al respecte del tema.

Comissió Mercantil, Concursal i d'Experts Judicials

Mediació concursal: per una professió digna

ÀNGEL MIRÓ MARTÍ
Economista, advocat i mediador
Soci d'ABATHA GLOBAL, SLP
amiro@abatha.global

Doncs un altre no. Aquí, els únics beneficiats són els creditors públics.

Fa temps el Col·legi d'Economistes de Catalunya em va donar l'oportunitat d'escriure un article sobre la mediació concursal, que portava per títol *Mediació concursal. Un camí amb incerteses*. Des d'aleshores, el temps ha certificat que certament ens trobàvem davant d'un procediment incert.

Ara bé, la majoria del col·lectiu que es dedica a aquesta tasca mai no hauria arribat a pensar que, a més d'aquesta incertesa, es convertiria en una dedicació professional indigna. Per què? Doncs només cal veure el que ens exigeix la llei, i és molt: coneixements, formació continuada, econòmica i jurídica, responsabilitat de tota mena, conflictes amb tots els agents intervinents, costos elevats de manteniment (per exemple, a les pòlisses de responsabilitat professional)... I què ens dona a canvi? Doncs el premi d'uns honoraris, en uns casos d'un euro, i en altres de cinc pels nostres serveis.

A més, considerant que la majoria de deutors tenen saldos bancaris nuls o negatius, ni tan sols es cobren els honoraris milionaris als quals es feia referència. Però és més, alguns dels mediadors concursals s'han vist abocats a esponsoritzar el sistema, unes vegades obligat a pagar el procurador de la seva butxaca o, fins i tot, acabant condemnats en costes pel mateix jutjat.

Fem memòria

Amb l'experiència de tres anys, encara som davant d'un procediment desconegut. La llei ha fracassat a més a més per les seves deficiències. Avui sorprèn que professionals confirmin al deutor que anul·larà automàti-

cament els seus impagaments i continuar amb la seva vida. Ni això és així ni sempre es pot aconseguir. La llei obliga a complir uns condicionants. Fa falta explicar la lletra petita de la norma.

Recordem que amb la mediació es pretén reestructurar el deute i renegociar-lo abans de declarar-se la insolvència. Quin ha estat el resultat? Avui és una mera passarel·la per tal d'arribar al concurs consecutiu i aconseguir l'exoneració del deute.

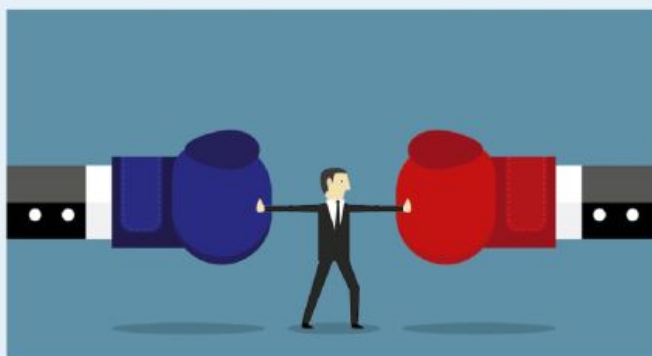
ça, Alemanya, Itàlia o Anglaterra. No caldria preguntar-se per què no funciona a Espanya?

Preguntes per contestar

Reprement l'article al qual feia al·lusió abans, fem un exercici per tal de contestar aquelles preguntes que es van quedar a l'aire. Recordem.

Ens preguntàvem si la norma reactivaria l'emprenedoria? El procediment podria i pot generar valor afegit. Avui podem dir que no, que no ha reactivat l'emprenedor.

Sembla que hi ha unanimitat de criteri amb l'objectiu de fer arribar la mediació a tothom i en la necessitat de reformar la llei, i també convertir-la en solució global

La llei té grans llacunes. No considera els deutes dels avaladors ni què passa amb les hipoteques i dacions en pagament, ni molts altres aspectes més jurídics. Però un dels problemes considerables és que la falta de condonació dels deutes públics no permet al deutor aconseguir la segona oportunitat.

Podem afirmar, a partir de les estadístiques, que s'estima la tramitació de prop de 2.000 expedients l'any 2017. És terrible. Som molt lluny del que passa a Fran-

igualment, ens preguntàvem si serviria de solució efectiva als problemes del deutor. Doncs, les inseguretats del procediment denunciades continuen igual. Molts deutors són els escollits amb potencial de poder aconseguir la segona oportunitat, però són molt pocs els que ho aconseguen. No, no ha resultat una solució per al deutor.

I si ens preguntem pels creditors, podem advertir que se senten defraudats, se'ls paralitzen les execucions i a més a més se'ls anul·len els drets de cobrament.

No cal dir que, si ens preguntem pels mediadors concursals, hem de concloure en un desencís total, moltes obligacions i responsabilitats, i pràcticament cap compensació econòmica, amb uns honoraris minsos.

Per acabar, i què passa amb els agents actius, és a dir, els notaris, registradors i jutjats? Tampoc no podem tirar coets: notaris i registradors són contraris en general i, pel que fa als jutjats, tret dels mercantils i els especialitzats, la resta estan col·lapsats i desconeixen el procediment.

Doncs bé, el sistema ha fracassat, cap dels agents no està content i cal una ràpida i profunda reforma.

Reforma urgent i necessària

Sembla que el Ministeri de Justícia estudia reformar la Llei de mediació. La majoria de professionals comparteixen que aquesta és una solució ràpida i econòmica. Què vol aconseguir el Ministeri amb aquesta reforma? Doncs millorar la resolució dels conflictes en l'àmbit civil i mercantil. Així ho va fer saber el secretari d'Estat de Justícia, Manuel Jesús Dolz.

L'avantprojecte de reforma de llei en assumptes civils i mercantils té per objectiu convertir-lo en un mitjà més eficaç per a la resolució de conflictes. Tot i això, el Ministeri considera que es complex i considera que pot contribuir a millorar el funcionament de l'Administració. En el mateix sentit es manifestava el president del Tribunal Constitucional, Juan José González Rivas, en referir-se a l'arranjament extrajudicial. Sembla que hi ha unanimitat de criteri amb l'objectiu de fer arribar la mediació a tothom, ara bé, també hi ha unanimitat en la necessitat de reformar la llei i convertir-la en una solució global. Aleshores, i si li donem una segona oportunitat? ■

XXXI Fòrum d'Inversió EconomistesBAN i projecte SIR

MIQUEL SACRISTÁN
Economista i director d'EconomistesBAN
economistesban@coleconomistes.cat

EconomistesBAN, la xarxa de *business angels* del CEC, celebra el XXXI Fòrum Inversor, incorporant al seu format un dels 20 projectes que ha rebut acompanyament en el marc del projecte europeu Social Investment Ready (SIR) en el qual el CEC ha participat com a organització associada.

31è Fòrum EconomistesBAN

Al fòrum es van presentar un total de nou projectes d'un gran nivell que van despertar l'interès entre els assistents.

● **Crumware.** Plataforma *cloud* AD&D (Sol Development & Deployment) que facilita el desenvolupament i el desplegament ràpid d'aplicacions en un entorn segur, robust i escalable, amb menys costos. Presenten Dídac Lorente i Raül Martín, que cerquen 300.000 euros per desenvolupament producte, impulsio comercial i màrqueting.

● **Go-PopUp.** David Pérez Corral, CEO de Go-PopUp, presenta la plataforma líder europea de lloguer a curt termini d'espais comercials, per instal·lar espais efímers (*pop-up stores*) o esdeveniments corporatius. Posa en contacte propietaris i usuaris d'espais i permet sol·licitar serveis i formats més avançats a un equip d'especialistes. Busquen completar la ronda amb 300.000 euros per a l'expansió internacional de l'*start-up*.

● **Singro.** El projecte Singro, que presenta el seu CEO, Miguel Lobato, permet que un restaurant, des d'una única app de punt de venda (POS), pugui rebre comandes i reserves de múltiples *marketplaces* i de la seva mateixa web o app, així com contractar

múltiples empreses de *delivery* i comandes de producte a proveïdors locals. Sol·liciten de l'inversor 365.000 euros per tancar la ronda de 500.000 euros.

● **Wear Technologies.** *Start-up* nascuda a l'Institut d'Intel·ligència Artificial, es dedica a la monitoratge de l'activitat física, aplicant intel·ligència artificial al camp de la rehabilitació i la fisioteràpia. Facilita que els pacients puguin fer els exercicis de la seva

(gluten més digestible, més contingut en fibra, millor perfil d'àcids grassos i alt contingut en antioxidants) i agrònòmiques del que Agrasys té adquirits els drets exclusius de comercialització. Tenen ronda oberta de dos milions d'euros per continuar l'expansió i el creixement de l'empresa.

● **Molomics.** Jascha Blobel, CEO de Molomics, presenta la seva empresa de disseny de fàrmacs que usa la seva pròpia tec-

Al XXXI Fòrum EconomistesBAN es van presentar un total de nou projectes d'un gran nivell que van despertar l'interès entre els assistents

rehabilitació al domicili mitjançant un assistent virtual que valida l'exercici i amb el control del seu fisioterapeuta. Presenta Arturo Ribas, CEO que sol·licita dels inversors 450.000 euros per desenvolupament tecnològic i certificacions.

● **Agrasys.** Pilar Barceló Enseña, *managing director* i doctora en Genètica Vegetal, presenta el desenvolupament i la comercialització del Tritordeum, un nou cereal amb avantatges nutricionals

nologia patentada per crear fàrmacs més segurs i més eficaços. Molomics facilita amb la seva tecnologia la integració de la intel·ligència artificial (IA) i la intel·ligència humana col·lectiva (IHC) amb resultats més segurs. Necessiten 300.000 euros per completar la seva ronda i crear el primer producte.

● **Bonadrone.** Josep Tomás, cofundador, presenta Bonadrone, que té per objectiu proporcionar serveis i eines per facilitar

l'adopció de les TIC o STEM (*Science, Technology, Engineering and Maths*) en el sistema educatiu. Ofereix un entorn educatiu basat en dos pilars (plataforma educativa amb *software* que ofereix projectes i fites educatives i un conjunt d'un dron imprès en 3D). Sol·liciten de l'inversor 100.000 euros per a impulsio comercial i màrqueting.

● **Social Investment Ready (SIR).** L'objectiu principal d'aquest projecte, que està cofinançat per la Comissió Europea, presentat al CEC el passat 30 de març de 2017 (vegeu el XXIV Fòrum Inversor EconomistesBAN), és "donar suport a la inversió social a Catalunya des del punt de vista de l'oferta i la demanda", un dels projectes acompanyats ha estat Fotoraporto.

● **Fotoraporto.** Albert Bauló, cofundador, ens presenta aquesta plataforma *on-line* de fotoprotecta i fotoproposta, de dinamització de causes d'impacte social mitjançant la fotografia, formada per una aplicació mòbil i un *web-app*. Qualsevol persona o organització, en registrar-s'hi, pot crear les seves causes, pot pujar fotos i assignar-les a aquesta causa o d'altres creades per altres usuaris. Busquen 50.000 euros per executar la campanya de comunicació.

Si esteu interessats en algun dels projectes, a ampliar-ne la informació i a contactar amb els emprenedors, així com incorporar-vos al Club Inversors EconomistesBAN, feu-nos-ho saber a economistesban@coleconomistes.cat. ■

Comissió d'Economia del Turisme

La Barceloneta i Barcelona davant de l'augment de preus de l'habitatge de lloguer

AGUSTÍ JOVER ARMENGOL

Economista, membre de la Comissió d'Economia del Turisme del CEC, membre de la Comissió d'Economia Territorial i Urbana del CEC i fundador de Promo Assessors Consultors, SA
ajover@promoacsa.es

En pocs anys, els canvis que s'han produït en l'ús dels habitatges al barri de la Barceloneta semblen haver trencat la cohesió social que hi havia en aquest barri de Barcelona. I d'immediat salta la pregunta: el turisme és la causa del mal?

Anem a pams. L'aeroport de Barcelona va rebre el 2004 24 milions de turistes, el 2008 ja eren 30 milions de turistes i el 2017 van arribar als 47 milions.

La capacitat de Barcelona per allotjar turistes es basava fins al 2012 fonamentalment en hotels. Entre el 2012 i el 2013, s'aproven les normatives relatives als habitatges d'ús turístic (HUT) i als apartaments turístics (AT), que incorporen una nova modalitat d'oferta.

Des de l'esclat de la bombolla immobiliària l'any 2007 (612 euros/mes) fins a l'any 2013 (559 euros/mes), els preus dels lloguers van baixar al barri de la Barceloneta. Del 2013 al 2017 (746 euros/mes), els preus han augmentat any rere any. I el nombre de contractes de lloguer registrats també. El 2013 (533) i el 2017 (857).

L'abril del 2018, la plataforma Airbnb oferia 18.490 oportunitats per allotjar-se a Barcelona: 9.880 eren habitacions exclusives o compartides i 8.610 eren habitatges sencers. En aquell mateix moment, el nombre de llicències d'HUT atorgades a Barcelona era de 9.830 mentre que amb llicència d'AT representaven 441 unitats. Entre 8.610 habitatges sencers oferts a Airbnb i 9.880 llicències d'HUT, no sembla que el de-

calatge sigui gaire significatiu. Però un detall: la pràctica totalitat de les oportunitats d'Airbnb es concentraven a l'Eixample i a Ciutat Vella, la Barceloneta inclosa, aquella part de la ciutat que concentra els principals pols d'atracció turística.

Si ens atenim a les llicències atorgades, la Barceloneta tenia 144 HUT, que representen l'1,5% del parc i que semblaria difícil que fos la causa del trencament de la pau social en aquest barri.

Però la Barceloneta, amb carrers de sis metres d'amplada, cases de planta baixa i plantes

loneta: declivi entre el 2008 i el 2014 i recuperació de preus del lloguer des del 2015 fins a avui. És lícit dubtar de si el turisme és el factor clau de l'alça dels lloguers quan altres territoris de la ciutat sense presència turística també han experimentat el mateix comportament.

La contractació d'habitatges de lloguer a Barcelona opera sobre un mercat finit perquè la ciutat està en plena ocupació. El parc vacant d'habitatges és, segons l'Ajuntament de Barcelona, del 3,8% del parc d'habitatge principal, un percentatge necessari en un mercat de competència imperfecta. El resultat és que els

çat a l'ús familiar com a primera residència en règim de lloguer s'ha reduït en un 16%.

I mentre l'oferta de lloguer no augmenta en volum, la demografia segueix altres pautes i avui ens trobem que anualment la ciutat de Barcelona genera al voltant de 5.000 nous nuclis familiars que, on aniran a viure si tenim la ciutat a plena ocupació i amb un mercat de lloguer en el qual afloren més components de demanda?

La pressió sobre el mercat de lloguer no és cap sorpresa, és fruit de desajustos acumulats al llarg d'anys i, per fer-hi front, primer cal un acord sobre el diagnòstic i després les mesures que, ho avancem, no poden ser conjunturals sinó estructurals, de llarg termini. Cal reconèixer l'escala territorial del mercat, l'escala a la qual cal equilibrar oferta i demanda, sense una forta implicació del sector públic, no hi haurà solucions per a les noves famílies i, de manera especial, per a aquelles amb risc d'exclusió residencial.

La Barceloneta pateix els efectes perversos de polítiques turístiques que no han apostat per diversificar els atractius turístics, la manca d'adaptabilitat de les polítiques sectorials, la manca de política i de pressupostos públics adreçats a l'habitatge i de política social vinculada a la permanència de les famílies a l'habitatge. Una combinació de factors singulars i factors comuns en l'època en què s'han anat desmembrant els pilars de l'estat del benestar. ■

Sense una forta implicació del sector públic no hi ha solucions per a les noves famílies i, de manera especial, per a aquelles amb risc d'exclusió residencial

pis, els sorolls es propaguen en tota la seva intensitat a l'interior dels habitatges. És difícil conciliar el son mentre al carrer s'improvisa un partit de futbol. És difícil aconseguir tranquil·litat quan els qui van per l'escala van xerrant i topant amb la maleta a cada esglaó de l'escala.

En definitiva, un mateix percentatge que és assumible des del punt urbanístic que no dels preus del lloguer, en un teixit urbà com l'Eixample, no ho és a la Barceloneta. Per tant, les polítiques d'establiments turístics no es poden determinar a escala de ciutat sinó que cal determinar-les a escala de barri en funció de l'estructura urbana i de l'edificació.

A Nou Barris també hi ha hagut un comportament de preus de lloguer semblant al de la Barce-

de propietaris que tenen més d'un habitatge es mouen entre el dilema de llogar o vendre. L'estadística és molt il·lustrativa: la contractació de lloguers només augmenta quan la compravenda d'habitatge usat disminueix i viceversa. 50.000 habitatges per llogar o anar a la compravenda, aquest és el contingent i la sort d'un estoc que es mou en funció dels interessos de la propietat, dels components de demanda, de la fiscalitat i de les decisions en matèria de política d'habitatge dels responsables amb competències sobre la matèria.

Si el flux d'habitatge que a Barcelona va entrant i sortint del mercat de lloguer és de l'ordre de 50.000 habitatges/any i, en pocs anys, s'obre un nou mercat amb una oferta d'uns 8.000 habitatges, vol dir que l'oferta d'habitatge adre-

RGPD, violació de la seguretat: què són i com cal actuar?

JOAN HARO

Economista i membre de la Comissió OSI
jharo@compassadvisers.eu

El Reglament (UE) 2016/679, del 27 d'abril de 2016 (RGPD), defineix en l'article 4.12 les violacions de seguretat de les dades, més comunament conegudes com a fallides de seguretat, d'una manera molt àmplia com "tota violació de la seguretat que ocasioni la destrucció, pèrdua o alteració accidental o il·lícita de dades personals transmeses, conservats o tractades d'una altra forma, o bé la comunicació o accés no autoritzats a aquestes dades".

Successos com la pèrdua d'un ordinador portàtil, l'accés no autoritzat a les bases de dades d'una organització (fins i tot pel seu propi personal) o l'esborrat accidental d'alguns registres constitueixen violacions de seguretat sobre la base de l'anterior definició i han de ser tractades com el RGPD estableix en els articles 33 i següents.

Es considera que es té constància d'una violació de seguretat quan hi ha una certesa que s'ha produït i es té un coneixement suficient de la seva naturalesa i abast.

Quan es produeixi una violació de la seguretat de les dades, el responsable l'ha de notificar a l'autoritat de protecció de dades competent, tret que sigui improbable que aquesta suposi un risc per als drets i les llibertats dels afectats, dins de les 72 hores següents al fet que se'n tingui constància (article 33.1 RGPD).

La mera sospita que ha existit una fallida o la constatació que ha succeït algun tipus d'incident sense que es coneguin mínimament les seves circumstàncies no haurien de donar lloc, enca-

ra, a la notificació, atès que en aquestes condicions no seria possible, en la majoria dels casos, determinar fins a quin punt pot existir un risc per als drets i les llibertats dels interessats.

No obstant això, en casos de fallides que poguessin tenir un gran impacte, és recomanable contactar amb l'autoritat de supervisió tan aviat com hi hagi evidències que s'ha produït, sens perjudici d'una notificació formal més completa dins del termini legalment previst.

La notificació ha d'incloure un contingut mínim (article 33.3 RGPD):

La protecció de la informació s'articula al voltant del respecte de tres principis bàsics: confidencialitat, integritat i disponibilitat

- La naturalesa de la violació.

- Categories de dades i d'interessats afectats.

- Mesures adoptades pel responsable per solucionar la fallida.

- Si escau, les mesures aplicades per pal·liar els possibles efectes negatius sobre els interessats.

Els responsables han de documentar totes les violacions de seguretat i mirar d'establir fins a quin punt l'incident, per les seves característiques, el tipus de dades al qual es refereix o el tipus de conseqüències que pot tenir per als afectats pot causar un dany en els seus drets o llibertats.

Els danys poden ser materials o immaterials, i anar des de la pos-

sible discriminació dels afectats com a conseqüència del seu ús per qui ha accedit a ells de manera no autoritzada fins a usurpació d'identitat, passant per perjudicis

econòmics o l'exposició pública de dades confidencials.

En els casos en què sigui probable que la violació de seguretat comporti un alt risc per als drets o llibertats dels interessats, la notificació a l'autoritat de supervisió s'ha de complementar amb una notificació dirigida a aquests últims. Té el propòsit que l'interessat afectat hi pugui reaccionar tan aviat com sigui possible.

La no comunicació (article 83.4 RGPD) a l'autoritat de protecció de dades es considera una infracció sancionable amb una multa administrativa de fins a deu milions d'euros (en funció de les circumstàncies previstes a l'article 83.2 RGPD) o, tractant-se d'una empresa, d'una quantia equivalent al 2% com a

màxim del volum de negoci total anual global de l'exercici financer anterior, optant-se per la de quantia més alta.

La protecció de la informació s'articula al voltant del respecte de tres principis bàsics:

- La confidencialitat implica que la informació sigui accessible únicament per part del personal autoritzat.

- La integritat de la informació implica que aquesta sigui correcta i estigui lliure de modificacions i errors. Cal tenir present que pot ser alterada intencionadament o ser incorrecta, la qual cosa suposa un risc si basem les nostres decisions en ella.

- La disponibilitat de la informació es refereix al fet que aquesta ha d'estar accessible per a les persones o sistemes autoritzats, en el moment que calgui.

La protecció de la informació ja és un aspecte essencial en la gestió de qualsevol organització (amb independència de la normativa en protecció de dades) i hi hem de destinar els recursos necessaris en funció dels riscos que afrontem. ■

PUBLICACIONS DEL COL·LEGI D'ECONOMISTES

REVISTA ECONÒMICA DE CATALUNYA

INFORMATIU DE L'ECONOMISTA

REVISTA TÈCNICA

DOCUMENTS TÈCNICS I ALTRES PUBLICACIONS

CE Col·legi d'Economistes de Catalunya
Al servei dels professionals de l'economia i de l'empresa

BARCELONA Pl. Gal·la Placidia, 32
08006 Barcelona. Tel. 93 416 16 04
cec@coleccionistes.cat

GIRONA Joan Maragall, 44, entl. 3a
17002 Girona. Tel. 972 21 45 33
girona@coleccionistes.cat

LLEIDA Pere Cabrera, 16, 1r G
25001 Lleida. Tel. 973 21 06 33
lleida@coleccionistes.cat

TARRAGONA Rambla Nova, 58-60, 5è A
43004 Tarragona. Tel. 977 21 70 42
tarragona@coleccionistes.cat